

ROM

Pol pepa muno bogl Rom yomba tongwa

Ka mongo yegl ende okuna ongwa

Pol endpi Rom siti suna Kristen wagle meglkwa i kanagledi pruko munduo pond pangwa pre ye pepa i bogl tongwa. Ye pi enge sungunagle keunde Kristen wagle i bogl akiye mogltre ana okuwo ye pi Spen kamun Yesus kamo wakai dinagledi prukwa. Ye pepa boglmara i Yesus Krai kamo wakai ya te yomba ye Yesus Krai wedi pirngi dingwa konguno pangwa i mambuno dipene kaima endungwa.

Komnaiye kana Kristen wagle diwakai yeitendre ana okuwo yombamo ipre kamange ormere i ditongwa. Yomba prapra, Juda yomba mo yomba epigl ta, ye prapra tandaglme erikwa. Ana yomba ye Yesus Krai wedi pirngi dingwa mambuno i mina, God ongumuglo mina ye wu du-wakai enaglkwa. God ye yomba i-ikine endinan ana ye Yesus Krai angiglma kaima moraglkwa.

Ana God eremogl yomba suwarata i-ikine endinan, ye kor-moglkwa embriyemo i ukor enambuka, te God ye yomba i bogl moran ana God Spiritmo ama yombamo i mina morambuka. Ana tandaglme ya geglkwa mambuno i yombuglomo ta panan ana yomba yeglmere ta engre atne ende kane sikrambuka.

Ana numa 5 pi numa 8 ongwa: I God lomo mambunomo ya te Holi Spirit yombuglomo mina yomba eremogl Yesus wedi pirngi dingwa i dipene endungwa.

Numa 9 pi numa 11 ongwa: Pol yene Juda yomba mole dungwa, Juda yomba i okuna God yene yombamo wedi pinde yungwa. Ba yomba merkinde i ye Yesus mokono tendre ka kaima pirkrikwa. Ipre Juda yomba ye aglau erimedi Pol dungwa, ba okuwo Juda yomba ama ende suna Yesus epiglmo mina unaglme dungwa.

Ana pepa muno bogl uglo yomara ime, Kristen wagle embriye mambuno eraglmere i dipene endungwa. Te ama God mambunomo pamere i ertre, te gavman kanno dimere atnekra mogl ana angro ta akeple dinaglkwa mambuno i dipene endungwa.

Pol pepa muno bogl pirngi dingwa yomba Rom meglkwa tongwa

1 ¹Na Pol, na Yesus Krai nigl kongunmo yomba moglka. Ana na ye aposelmo mogltre, te God na aglendi indre kamambunomo wakai dinaglka pre na pinde i-pere endungwa. ²Ana okuna imbo God kamambuno wakai plau dinambuka ipre ka dipandigl tongo, ana propet wagle God kamo i mina okuna muno beglko pangwa. ³Kamambuno wakai i yene Wam Yesus Krai pre dungwa, ye Devit gawama mina unongugl pi ana yomba kaima yene moglka. ⁴Te wam goglko ana Nem ye ikor endungo, ye Yaglkande kaima mogl ana Holi Spirit mambuno du-wakai orkwa i ye yombuglomo mina dinongugl ende ana Yesus Krai nono Yaglkandeno we dungwa. ⁵Ana Yesus mina God wakaimo no nortre te ye kangiyi mina no aposel kongun norkwa ana no endpi makan koglkoglo Yomba Bina meglmara pindre ditomun Yesus Krai kamo pirtre sika si ana pirngi dinaglka. ⁶Te Yesus Krai yombama moraglmedi pre agle diyungwa yomba meglmara igle ene ama suna meglkwa.

⁷Rom kamun God yombama du-wakai prapa ipre God munduwo pond pango te holi moraglmedi pre aglendi yungo ene God yombama kaima meglkwa. God no Neno ya te nono Yaglkandeno Yesus Krai wakaimo ya te nomano pokndungwa i ene mina tenambuka pre na pepa i bogl teinga.

Pol pi Rom yomba kanagledi prukwa i munduwo pond pangwa

⁸Komnaiye kana ene pre na yegl ditena glka, Yesus Krai kangiyi mina na Godna diwakai yeiteinga. Sraglpre, ene pirngi dingwa ipre ana ka boglo kiglko waidi ende makan koglkoglo yomba meglmara ongua. ⁹Na God kongunmo yombuglo ere kaima erika i nomana mundu ye wam Yesus Krai tendre kamo mambuno wakai i dipene endiga. Te na ene pre kamange engenge ere wanmoglka i God pirkan orkwa. ¹⁰Na kamange erika enge, na engenge God diteinga. Ana ye pra ende ene meglmara unatnedi piran ana konbauna ta yauro naran unaglka.

¹¹Na ene kanagledi pirka i nomana pond pangwa. Sraglpre, Holi Spirit taraglmo wakai tau ene mina pandigl teimbo ana ene sigiledi tenambuka. ¹²Na yegl dipir dinga. Ene pirngi dingwa i na akeple dinan te na pirngi dinga i ene ama akeple dinambuka ana mambuno yegl mina nono prapa nomano gige dinambuka. ¹³Angrima wagle, ene kiure mogl dinaglmedi pre dinga. Na enge merkinde ene meglmara enagledi pirka, ba taragl tau engenge pengagledi na konbaunana sigetdi narkwa. Na Yomba Bina meglmara kongun erika mongo kaima pangwa, ana ene mina ama mongo kuno yegl panambedi pirka.

¹⁴Na God kongun pond ta narukwa paimoglkwa. I Grik yomba ya te Grik yomba moglkrikwa akiye akeple dindre, te yomba nomano pai pogl sungwa ya te yomba nomano wakai paikrukwa akiye akeple dinaglka.

¹⁵ Yeglp̄re Rom kamun yomba ene meglkwa i na ama kamambuno wakai dipene ende tenaglka pre nomana anduglkwa.

God yombuglomo kamambuno wakai i mina pangwa

¹⁶ Na kamambuno wakai i angai goglkre dinga. Sraglp̄re, i mina God yombuglomo pond pangwa. Pirngi dinaglkwa yomba prapra ere-inambuka, ana komnaiye Juda yomba ere-i te okuwo Yomba Bina ama ere-inambuka. ¹⁷ Kamambuno wakai i mina God mambunomo du-yene ombunodi unongugl ongwa. Te nono ye wedi pirngi dumun ana i mina ye nono yomba du-yene meglme dinambuka. Sraglp̄re, kamambuno pepa mina muno yegl beglko pangwa, “Pirngi dinaglkwa yomba keunde God eremogl ye du-yene we dinan ana ye kor kaima moraglkwa.”^a

Kamambuno kiurikwa yomba God dem kumbro tongwa

¹⁸ Yomba God mokono tendre mambuno kinde erikwa ye topo kinde te ikine endungwa. Ana ye mambunono kinde erikwa i mina ka kaima ikra engre atne endingwa. God heven suna mogltre, ana yomba mambuno kinde erikwa i dem kumbukwa ombunodi i-nongugl endungwa. ¹⁹ God mambunomo wakai ombuno dungo ana yomba pirkanpogl sikondingwa ba ye mokono teingwa pre God erekinde ere tongwa. ²⁰ God makan ya taragl prapra mambuno bogl ere yongwa enge ipai wu enge erme paimoglkwa. God taragl orkwa i yomba prapra kaningwa te mambuno i mina God mambunomo tau teke pangwa ya te God mambunomo mem kaima ya te yombuglomo aimande aimande pangwa i pirpogl singwa. Ipre yomba ka yegl ta dikrambuka, “Na tandaglme ta paikrukwa. Sraglp̄re, na okuna God pirkan erekrika.”

²¹ Ye God pirkan erikwa ba God kaima moglmedi pirkre ana dembiye sitekre, te diwakai yei tekrikwa, ana ye nomano sikugl endungo du ere meglko ana nomano mina mim ere pangwa. ²² Ye nomano pai pogl sumedi karaugl engrikwa ba ye du kaima erikwa. ²³ Ye eremogl God kor aimande moglkwa aglke dembiye sitekre mokono tengwa. Ye taragl yoko tau kuiyano beke pandiglkwa: Yomba geglkwa kuiyano ya kua ya agl-bugla ya toki te taragl kanekane kuiyano ere pandigl dembiye karaugl ere teingwa.

Yagl ambu mambuno kinde kanekane erikwa

²⁴ Yeglp̄re God eremogl ye prapra kinde kondungo ana yene nomano mina tandaglme kanekane bumbuno gogltre, ana mambuno angai goraglkwa mambuno plangesi kaneta ertre te ye yene nangino mina ikine ikine erekinde erikwa. ²⁵ Te ye God kamo kaima kindekondo ana kakimbi

^a 1:17 Habakuk 2:4

dingwa. Yegl ere taragl god beke yongwa ikra dembino karaugl ere te ana nigl kongunmo erete wanmogl ana taragl prapra ere yongwa Godmo ikra kinde kondingwa. Ba nono engenge God dembiye site wanmoramga. Kaima.

²⁶Yomba mambuno yegl erikwa ipre, God eremogl ye kinde kondungo ana ye angai geglkwa mambuno kinde kanekane i erikwa. Te ye embino wagle ama bogl ingwa mambuno wakai pangwa i kinde kondo ana ambu ye yene bogl ingwa ere wanmeglkwa. ²⁷Te yagl ama bogl ingwa mambuno wakai pangwa i kinde kondo ana nomano mina bumbuno geglkwa donga bauglo mereyegl orko ana angro ta bogl mambuno kinde eramnedi pirkwa. Ana yagl eremogl angai geglkwa mambuno kinde i yagl ta bogl erikwa, yeglpre ye yene mambuno kinde erikwa ipre topomo kinde ingwa.

²⁸Ye eremogl God wedi nomane mina pirpogl sikrikwa pre, God kan winge orko ana ye nomano kinde anduglmara i ende eingwa. Yegl ere, ana mambuno kinde kanekane paikrumere mere ere wanmeglkwa. ²⁹Te mambuno kinde kanekane yegl erikwa, mambuno paikrumere, ya bumbuno kinde geglkwa, ya yaglkumba erikwa mambuno. Te yomba mirmogl teingwa ya yomba sigeglkwa ya nonga singwa ya bakagl tendre yomba ta taraglmo wausi indre te yomba ta erekinde erete ana yomba ta kenatno singwa. Ana mambuno kinde i prapra ye mina kausi pangwa. ³⁰Ana kakimbi dindre yomba ta kangino ere kinde erikwa. Te ye God kan kinde yei ka dingwa kiure, karaugl engre, yene dembino sindre ana mambuno kinde kor i-nongugl ende ana neno mano kanno sendingwa. ³¹Ye nomano wakai paikrukwa, te ye ka di gidi pandiglmere erekrikwa, te yene bormai suwara kan wakai yeikre ana yomba ta ama mitno goglkrikwa. ³²God lomo du-yene i mambuno boglkragl kwa goraglme di endungwa pangwa i ye pirkan erikwa, ba yomba mambuno kinde kanekane yegl erikwa. Yomba yeglmere God lomo pirkan erikwa ba ye sende ana mambuno kinde i keunde ta erekrikwa. Tamanga. Yomba ta mambuno kinde erikwa i ama pamere erimiwo dindre dembinosi mitna imbo kaima endingwa.

God mambunomo du-yene mina yomba kot ere tenambuka

2 ¹Ipre ene yomba ka di yomba tau nangino si dangingwa, te na ene suwarandi ka diteinga i ene aglau erekrika we ta dikratnga, sraglpre, enene ama ye mambuno erimere yegl etnga. ²Nono i pirkan ounga yomba mambuno kinde yegl eraglkwa i God topo kinde te ikine endinambuka, ana God mambuno ta orkwa i du-wakai pamere orkwa. ³Ene yomba mambuno kinde eriko ka di nangino dange wanga ba enene ama mambuno yegl etnga. Yeglpre God kot erambara ene teke enagledi pitno? ⁴Sragl orko, God ene mambuno wakai eretendre ana enge olto ene

pre sugl kanmogltre topo kinde ene oglandi tekrikwa. Ana God mambuno wakai ere ene tongwa i ene pitnga taragl yoko orum kana? God ene nomano i yake tenaglmedi pre munduwo pango ana ene mambuno wakai erete moglkwa. Ye yegl orkwa i ene pirpogl sikitn kana?

⁵Ene noman kaima yene siget-dindre, ana noman i-yake tekitnga. Ene mambuno yegl etnara i topo kinde inatnga pre imakai singo wu merkinde ongwa. God mambuno du-yene mina yomba kot ere tenambuka engemo yenan, ana God dem kumbrukwa ombunodi wu pendigl enan ana ene topon kinde inatnga. ⁶God eremogl “yomba prapra mambuno ta erimere i topono tenambuka.”^b ⁷Te yomba tau mambuno wakai yombuglo ere duglo bogl wanmeglkwa. Ye eremogl God bogl okuwo heven ame wakai di moramnedi pre konbauna dokindre te heven imbo kangino kande indre ana kor aimande aimande moraglkwa ipre kongun yombuglo ere meglkwa, ana God eremogl yombamo i kor aimande meglkwa tenambuka. ⁸Ba yomba tau ye yene wedi pirtre, ana ka kaima mina mokono tendre te mambuno paikrumere erikwa. Yeglpredem kumburo, yombamo i tendre ana topo kinde kaima tenambuka. ⁹Ana yumbun kande ya giu kande plaudi yomba prapra mambuno kinde erikwa meglmara i unambuka. Ana Juda yomba mina yumbun ya geu komnaiye unan te Yomba Bina mina ombugl unambuka. ¹⁰Ba yomba mambuno wakai erikwa mere God eremogl ye kangino kande ya deno munduno bipokndi tenan ye heven imbo ambuglange wakai mina amedi moraglkwa. Ana Juda yomba mina komnaiye ere tendre te Yomba Bina ama okuwo tenambuka. ¹¹Yomba epigl aglo aglokra meglmere i God ta yumbu sikrukwa ba God yomba prapra mambunono kandre ana yumbu kuno ere sinambuka.

¹²Ana yomba prapra lo paikruko tandaglme erikwa i ye lono paikrukwa ba ama wau boraglkwa. Te lo pangwa enge yomba tandaglme erikwa i God mambunono lo mina yumbu sinambuka. ¹³Sraglpredem, yomba lo pirkwa i keunde God ongumuglo mina yomba du-yene meglme ta dikrukwa. Ba yomba lo pirtre pinande erikwa yomba ye okuwo God eremogl yomba du-yene meglme dinambuka. ¹⁴Yomba Bina ye lono ta paikrukwa ba tau yene nomano mina lo dumere sika singwa. Yomba yeglmere yene nomano mina pirmara i ye yene lono pamedi pirkwa. ¹⁵Lo kongunmo i God eremogl yomba nomano mina lo muno boglkwa i wu pene ongwa te nomano undungwa pre lo pangwa i dipene endungwa. Ana enge tau mambuno kinde erikwa i nomano mina ka-tange tongwa, te enge tau nomano mina mambunono i pra wakai erme dungwa. ¹⁶Ana okuwo enge suwarata God eremogl Yesus Krai mina yomba prapra mambunono teke pangwa i yumbu sinambuka. Kamambuno wakai na yegl diteinga.

^b 2:6 Buk Song 62:12; Sindaun 24:12

Juda yomba lo pra kuno orkwa no akeple dinambedi pirkwa

¹⁷Ba erme na ka ta di ene Juda yomba tenaglka pangwa. Ene lo pra kot mina no akeple dinambuka kuno ormedi pirkwa. Ene enene kangino dembiyesi yegl dingwa, “No God yombama mounga.” ¹⁸God eremogl ene mambuno eraglmedi prukwa i ene pirkan erikwa te lo ka beke pirkondingwa. Ipre ene yegl dingwa. Mambuno du-wakai prapra wakai pame dingwa. ¹⁹Ene yegl pirkwa, lo mina no mambuno du-wakai ya ka kaima pirpogl sumga. Ipre ongumutno kin yongwa no pra konbauna ombuno dinamga kuno orkwa. Te ambuglange mereyegl sinamga yomba mim ormara meglkwa i ombuno ditenamga. ²⁰Yomba nomane wakai paikrukwa no ka beke tomga te gak kuglambu wagle no ka beke tomga yomba mounga. Lo i mina nomane wakai ya ka kaima kau sungwa pre ene pirkan erikwa. ²¹Ene yomba tau ka beke te wanmogl ana enene sraglpre ka beke ikrime? Ene yomba ta taraglmo kunogl ikriyo dipene endingwa ba enene kunogl nekrimo? ²²Ene yegl dingwa, “Yagl ambu kunogl gundokre,” ba enene yegl erekrimo? Ene god kimbi kan kinde yei ba kamambuno kiurikwa yomba kamambunono yungu mina taragl yeingwa i ene kunogl ikrimo? ²³Enene kangino dembiyesi mitna ende yegl dingwa, “No God lomo punga.” Ba enene lo i pamere duglo boglkrikwa. Mambuno yegl erimara i mina God kangiyerekinde erikwa. ²⁴Ka i pre, kamambuno pepa mina muno yegl beglko pangwa, “Enene aglau erikwa pre, Yomba Bina eremogl God kangiyerekinde yei kenaglmo singwa.”^c

Nangino punduno beglkwa mambuno i yomba ta akeple dikrambuka

²⁵Ene lo pamere woina erimbi kade nangino punduno bogl endingwa i mongo panambuka. Ba ene lo sendimbi kade ana nangino punduno bogl endekrikwa mereyegl moraglkwa. ²⁶Yomba ta ye nangino punduno bogl endekrikwa, ba ye lo pamere i woina eran kade ana God kanan ye nangiye punduno bogl endingwa mereyegl erekrambo? ²⁷Ene Juda yomba lo pepa muno i-wanmogltre ana nangino punduno bogl ende-ende erikwa. Ba ene lo ka i sendimbi ana lo dumere woina ertre nangino punduno bogl endekrikwa yomba ye eremogl ene ka-tange tenaglka.

²⁸Te ye nangino tembe keunde Juda yomba meglkwa, ba ye Juda yomba kaima ta moglkrikwa. Ana ye nangino punduno bogl endingwa mambuno i manginagle taragl keme ta manga. ²⁹Ye nomane suna Juda yomba mounedi pirkwa i ye Juda yomba kaima meglkwa. Te nangiye punduno bogl endingwa mambuno i nomane suna ya poglodi pirmara igle panambuka. I lo pepa mina pamere woina erikwa i keunde ta manga, i

^c 2:24 Aisaia 52:5; Esekiel 36:22

God Spiritmo i-pene endungwa. Yomba yeglmere makandle yomba mina kangino kande ta ikrikwa, ba God ongumuglo mina kango kande pangwa.

Mambuno kinde yombuglo ere mambuno wakai ta engrekrambuka

3 ¹Yegl eran, Juda yomba sraglmere mogl-mitna ende Yomba Bina engrime? Nangino punduwo beglkwa mambuno i mina, taragl wakai sragl taragl plau dume? ²Aya! God eremogl taragl wakai kanekane Juda yomba tongwa. Ana komnaiye kana God kamo wakai Juda yomba sugl moraglmedi pre tongwa.

³Ana yomba tau ka i pinande erekrikwa. Ba sraglmere erambe? Ye ka i pirngi dikrimbi ana ye mambuno yegl eraglmara i God taragl eragle dipanduglkwa i erekrambu kana? ⁴Tamanga! Yomba prapra kakimbi dingwa ba God suwara engenge ka kaima dungwa. Kamambuno pepa mina yegl muno beglko pangwa,

“God, ene mambuno
du-wakai keme ere na
ka-tange natnga ba ye ene
ka-tange tenamnedi erimbi
ana ene kot mina yombuglo kaima eratnga.”^d

⁵Ana nono mambunono kinde i mina God mambunomo du-yene i-nongugl endinan ana nono sragl we dinamune? Na nono yomba nomano pamere ipre ka dinaglka. God ye nono mambunono kinde ounara topo norkwa i ye mambuno paikrumere orum kana? ⁶Taman! God du-wakai moglkruma dagl ana ye yomba prapra mambuno srambre mere ere yumbu sinambe? ⁷Ana tau yomba nomane mina yegl pirkwa, na kakimbi dimara i mina God kamo kaima unongugl enan pindre ana kangiye kande wu kande kaima ongwa. Ye ka i pirmbi ka kaima erambuka, ana sraglpre God eremogl ene tandaglme yomba we dinare topo kinde narambe? ⁸Ipre nono yegl dinamga wakai pamo? “Nono mambuno kinde oun kade ana eramnara i mambuno wakai wu pene enambuka.” Nono yegl dumun pra kuno erambo? Tamanga! Ba yomba tau ka kinde yegl mere di nangina dangingwa. Na nana ka di waniga i ka kinde imere orme dingwa. Okuwo God ka-tange yombamo i tendre ana mambuno kinde erimere topo te ikine endinambuka.

Yomba prapra mambuno du-yene erekrikwa

⁹Ana sraglmere moune? Nono Juda yomba mogl-mitna ende ana Yomba Bina engre atne endumuno? Tamanga! Nono Juda ya Grik akiye kuno mogltre ana tandaglme mina atnekra mouna. ¹⁰Kamambuno pepa mina muno yegl beglko pangwa:

^d 3:4 Buk Song 51:4

- “Yomba du-yene suwarata
moglkragl kwa kaima tamanga!
- 11 Yomba nomane wakai
pangwa suwara kaima ta
moglkre te God kan inagledi yomba dokokrukwa.
- 12 Yomba prapra konbauna
wakai kinde kondingwa. Ye
prapra wu yomba kinde kaima
eingwa. Ana yomba suwarata
wakai erekrukwa. Kaima tamanga!”^e
- 13 “Ye bind nunguno i
giglpene maugl dra audi
yomere yegl yongwa te ye
drambino mina kakimbi
merkinde dingwa.”^f “Ana
toki kinde dra mina giu nuglo
kinde pamere yegl ye drano mina pangwa.”^g
- 14 “Ye engenge ka kinde
geu orkwa di yomba teingo^h
ana yomba deno munduno
yumbun dongwa i ye drano mina kausi pangwa.”
- 15 “Ye tambre kaima
mukundi pi yomba erekinde ere sigoramnedi pirkwa.
- 16 Ye taragl merkinde ere
wilekole ende ana yomba
eriko pinuglone wanmeaglkwa.
- 17 Ye yomba bogl nomane
bipokndi yei wanmoraglkwa mambuno i paikrukwa.”ⁱ
- 18 “Te ye kuri kaima ta God kunduglmo goglkrikwa.”^j

19 Ana lo ka sragl we dungwa i nono pirkan ounga i yomba lo mina atnekra megl kwa ipre ditongwa. Yeglpre, yomba suwarata yegl dikrambuka, “Na du-wakai moglka!” Tamanga! Nono yomba makan koglkoglo mogl omga i God ongumuglo mina aglauno pangwa keunde mounga. ²⁰ Lo sika singwa mambuno i yomba suwarata God ongumuglo mina yomba du-yene moglkrikwa. Lo pangwa i nono tandaglme ounga mambuno i-nongugl ende norko ana pirkan ounga.

Yomba ta Krais pirngi dinan ye kangiyeye du-yene panambuka

²¹ Erme God mambunomo du-yene unongugl pi kondungwa. I lo pinande erikwa konbo i mina wu pene pikrukwa, tamanga. I konbauna ta mina

^e 3:12 Buk Song 14:1-3; 53:1-3; Saveman 7:20 ^f 3:13 Buk Song 5:9 ^g 3:13 Buk Song 140:3
^h 3:14 Buk Song 10:7 ⁱ 3:17 Aisaia 59:7,8 ^j 3:18 Buk Song 36:1

wu nongugl ongwa. Ana Moses lomo ya propet wagle ka muno beglkwa i God mambuno du-yene ipre dipene endingwa. ²²Mambuno du-yene i yegl. Yaglamu prapra Yesus Krai pirngi dingwa yomba God eremogl ye yomba du-yene meglme dungwa. Konbauna perepere ta yeikrukwa. Kaima tamanga. ²³Nono yomba prapra tandaglme ounge keunde mounge, yegl pre nono God bogl akiye heven suna moramga kuno ta erekrukwa. ²⁴Ba God wakaimo tongwa, ya te Yesus Krai nono topo ere i-ikine endina pre kongun orko te God eremogl nono yomba du-wakai meglme dungwa. Ana wu du-wakai enamga i nono kongun ounara pre ta manga, ba God eremogl Yesus Krai ongo mina yoko kaima norkwa. ²⁵I Yesus goran ye bormaimo toindi yanginan ana yomba ta pirngi dinaglkwa mere, tandaglmeno koko ende tenambuka pre ana God kande pinde i-pere ende kondungwa. Ana mambuno i mina okuna God nono yomba du-yene meglme dungwa i ombunodi norkwa. Te okuna God kiendi mogltre, ana yomba tandaglme erikwa mere topono kinde oglandi ta tekrukwa. ²⁶Ba enge erme i God yene du-yene kaima moledi ombuno di pene ende norkwa. Ana nono pirkan eramga, God yene du-wakai yene moglkwa. Ana yomba prapra Yesus Krai pirngi dingwa mere i God eremogl yomba du-wakai meglme dungwa.

²⁷Yeglp, yomba ira yene kangiyeye ake mitna endinambe? Yomba yene kangiyeye ake mitna endinambuka suwarata moglkrukwa. Ana mambuno i dundi kondungwa. Te lo duglo beglkwa konbauna i mina mambuno ita sidundikrukwa, ba nono pirngi dumga konbauna i mina nono kangino ake mitna endumga mambuno i sidundungwa. ²⁸Sraglp, erme nono yegl pirkan ounge nono God ongumuglo mina wu du-wakai omga i pirngi dumga konbauna i mina suwara. Te lo duglo beglkwa konbauna i mina tamanga. ²⁹God ye Juda yomba keunde Godno moglum kana? Te ye Yomba Bina ombugl Godno moglkromo? Taman, ye Yomba Bina akiye Godno moglkwa. ³⁰God suwara kaima moglkwa. Ye nangino punduno beglkwa yomba pirngino kandre te nangino punduno boglkrikwa yomba pirngino akiye kandre ana kangino yomba du-wakai we dungwa. ³¹Yeglp, nono pirngi dumga i mina lo enge atne endum kana? Kaima tamanga! Nono lo akepledi mitna ende ana singigle dumga.

God eremogl Abraham yomba du-wakai meglme dungwa

4 ¹Abraham ye nono yomba mounere kuno yegl mogl te kowano awano moglkwa. Nono ye okuna sragl mambuno orme dinamune? ²Abraham kongun wakai ormara i mina wu du-wakai enan ana i pra yene kangiyeye ake mitna endinambuka. Ba God ongumuglo mina ye mambuno ormara i ta wu du-yene pikrukwa. ³Kamambuno pepa mina okuna ka yegl beglko pangwa, “Abraham, ye God wedi pirngi dungo ana God, ye yomba du-yene kaima meglme dungwa.”^k

^k 4:3 Stat 15:6

⁴Yomba kongun ertre topo ingwa i ye topomo yoko ikrukwa, tamanga. Ye kongun ormara ipre topo ingwa. I ye kongun erimara ipre topo ingwa. ⁵Ba yomba ta Neno Kande ongumuglo mina ye wu du-wakai enagledi piran, ye sragl erambe? Ye mambuno wakai kanekane erimbo ana tandaglmena dundinambedi erekrambuka, tamanga. Ye yegl pirambuka: God suwara eremogl tandaglmena koko ende yomba du-yene we dinambedi pre pirngi dinan, ana God pra ye pirngi dumara i yomba du-yene we dinambuka. ⁶Ana yomba kongun wakai erikwa mo erekrikwa, ba God ongumuglo mina ye wu du-yene eingwa. Ana yombamo i gun pond yenaglmedi pre Devit ama dungwa. Mambuno ipre Devit yegl dungwa:

⁷“Yomba prapra tandaglmeno i God koko ende tendre, te aglauno ake bre eretongwa, yomba i God eran gun yenaglkwa.

⁸Te yomba ta tandaglme orkwa ipre Yaglkande God ta pir moglkrukwa, ana ipre yombamo i ombugl God eran ye gun yenaglkwa.”^l

⁹Yomba gun yeimeglkwa i nangino punduwo bogl endingwa yomba ye keme gun yeimo, mo yomba nangino punduwo bogl endekrikwa ye ama akiye gun yeme? Nono ka yegl di wanmounga: “Abraham ye pirngi dumara ipre God eremogl ye du-yene moglme dungwa.” ¹⁰Ana Abraham ye srambre ere moglko, God ye pir tongo du-yene moglme? Ye nangiye punduwo bogl ende moglkwa enge, mo ye bogl endekrukwa enge yegl orume? Tamangra, ye bogl endekre moglkwa enge yegl orkwa. ¹¹Abraham okuna kana nangiye punduwo bogl endekrukwa enge, ye God wedi pirngi dungo, ana God ye yomba du-yene moglme dungwa. Ye du-yene moglkwa ipre God si yei ye nangiye punduwo boglmara igle wu pene ongwa. Yeglpre yomba tau nangino punduwo bogl endekrikwa, ipre ye yagl awano Abraham moglko, ba ye God wedi pirngi dingwa i mina ana God ye yomba du-yene we dungwa. ¹²Te ye ama yomba tau nangino punduwo bogl endingwa i ye yagl awano moglkwa. Ye nangino punduwo bogl ende ana Abraham ormere duglo bogl pirngi dingwa. Nono yagl awano i Abraham okuna kana nangiye punduwo bogl endekre pirngi dumere yegl ye erikwa.

God ka dem dipanduglkwa i pirngi dingwa yomba pre dungwa

¹³Abraham ya nangiglma gawama bogl lo ka pinande erikwa ipre God dumo makan koglkoglo inaglmedi ka dipandigl ta ditekrukwa, tamanga. Ba Abraham pirngi dungo ana eremogl ye yomba du-yene moglme God

^l 4:8 Buk Song 32:1,2

dindre taragl yegl eretenagledi pre ka giglendi dipanduglkwa. ¹⁴Yomba lo ka mina duglo bogl wanmeglkwa, ye taragl ikra inaglkwa panan, ana pirngi dingwa mambuno i wu yoko enan, te ka giglendi diendungo pangwa i mongomo paikrambuka. ¹⁵Lo ka pangwa i yomba sendingo ana God dem kumbukwa unongugl ongwa, te lo ta paikruma dagl, nono yomba i lo ka sendime ta dikungo.

¹⁶Ipre Abraham ya nangiglma gawama okuwo plau dinaglkwa ipre God wakaimo mina taragl yoko inaglkwa pre ka giglendi i dipanduglkwa. God taragl tenagle dungwa i yomba inamunedi pirmsi, ye God wedi pirngi dinaglkwa. Taragl tena dungwa i yomba lo ka pinande erikwa i keunde ta ikraglkwa, tamanga. Yomba prapra Abraham pirngi dumere yegl ye pirngi dimbi ye ombugl inaglkwa. Abraham, ye nono prapra yagl awano moglkwa. ¹⁷Kamambuno muno yegl beglko pangwa: “Na, eremogl ene yomba epigl merkinde neno moratnga pre i-nongugl endiga.”^m Abraham, ye nono neno moglkwa, te ye God wedi pirngi dungwa. God ye yomba geglkwa ikor endungwa, te ye agle dungo ana taragl paikrikwa wu plaudi paingwa Godmo i Abraham pirngi dungwa.”

¹⁸God taragl eragle dungwa ikra konbaunamo Abraham kanpogl sikrukwa, ba ye kaima pirngidi kuie ere moglkwa. Yegl ere “Ye yomba epigl merkinde yagl awano moglkwa.”^o ¹⁹Abraham buglayungu 100 mereyegl nongo ana ye nangiye yono yongwa i prukwa, te Sara ama kindagl kaima yongwa. Ba Abraham pirngimo giglekui dungwa. ²⁰God ka giglendi dipandigl tongwa ikra Abraham nomano suwo yeikrukwa, te pirngimo gugl sikrukwa, tamanga. Ye pirngimo gige dungwa ikra God dembiye sitongwa. ²¹Te ye yegl pirkan orkwa: “God okuna ka giglendi dipanduglkwa ikra pra mongomo i-pene endinambuka.” ²²Abraham pirngi dungwa mambuno i mina “God eremogl ye yomba du-yene we dungwa.”^p ²³Kamambuno pepa mina muno yegl beglko pangwa: “Abraham yomba du-yene moglme dungwa.” Ka i Abraham suwara pre ta dikrukwa, tamanga. ²⁴Nono akiye pre ka i muno beglko pangwa. Ana nono Yaglkandeno Yesus Krai goglo ana God ikor endungwa ipre nono pirngi dumga. Yeglpre God nono pirngi dumara i ama pirtre yomba du-yene we dinambuka. ²⁵Yesus nono tandaglmemo koko endinambuka pre God kanwinge orko sigeglkwa ungwa. Ana Yesus goglo God aglike ye ikor endumara i mina ye nono yomba du-wakai we dinambuka, pre yegl orkwa.

God nono yomba du-wakai we dungwa

5 ¹Nono pirngi dumga pre God eremogl nono yomba du-wakai we dungwa. Yeglpre nono God bogl nomano bipokndi yei mounga

^m 4:17 Stat 17:5 ⁿ 4:17 Grik kanno mina ka i ta dipene endekrukwa, yomba tau ka i yegl pamedu pirkwa, “God ongumuglo mina nono yagl awano Abraham moglmedi pirkwa.”

^o 4:18 Stat 15:5 ^p 4:22 Stat 15:6

mambuno i Yaglkandeno Yesus Krai nono mina i ere endungwa. ²Yesus Krai suwara konbauna yauro norko nono God pirngi dindre ana ye wakaimo mina suna mounnga. Te God nono i-ikine endinan ye bogl heven imbo taragl wakai inamnga pre gunyei kuie ere mounnga. ³Te i keunde ta gun yeikramga, tamanga, yumbun kanekane ungwa i indre nono gun yeinamnga. Sraglpre, nono pirkan ounnga yumbun yumunara i mina nono nomano sigigledi norkwa, ⁴te yumbun i indre wanmounnga pre andigl giglendi mounnga, te andigl giglendi mounnga pre ana God akeple dinagle dungwa ikra pre kuie ere mounnga. ⁵Te God nono i-ikine endinambedi kuie ere mounnga ipre angai goglkramga, tamanga. Sraglpre, God nono Holi Spirit norko ana Holi Spirit eremogl God yomba wakai kangwa mambunomo ikra nono mina pandigl kausi norkwa.

⁶Ba no nono akeple dinamga yomburo i paikruko mounnga enge, ana God enge bagl diendungwa pamara i mina Yesus wu gogltre ana tandaglme yomba akepledi norkwa. ⁷Kaima yene, yomba ta eremogl yomba suwarata du-yene moglkwa i akeple dina pre ye goglkrambuka. Te nono kamun yomba ta embriye wakai kaima eremorana, ana nono nomano pir gige dindre ana ye pre gogltre akeple ditenamga. ⁸Ba nono tandaglme yomba moglpai mounnga enge, Krai nono akeple dina pre goglkwa, mambuno i God nono pre munduwo argan orkwa i nono i-pene ende ombunodi norkwa.

⁹Ana Krai bormaimo mina nono tandaglmeno koko endungo ana erme God nono yomba du-wakai we dungwa. Yeglpre erme pirkan ounnga ye nono ere-inan ana God nono tandaglmeno pre topomo kinde i ta nono ikrambuka. ¹⁰Okuna nono God yaglkumbamo mounnga ba ye Wam Yesus Krai goglmara i mina mundi-norko ana nono God bogl wu suwara omga. Ana erme nono God yombama kaima mounnga, i kaima nono pirpogl sumga, ye Wam kor-moglkwa mambuno i mina God nono ere-inambuka. ¹¹Ba i keme manga. Nono Yaglkandeno Yesus Krai akepledi norko ana nono God bogl nomano suwara yei mounnga. Yeglpre ye mambuno ormara i mina nono gunyei God diwakai yeite moramga.

Adam geglkwa mambuno i-nongugl endungo te Yesus kor-meglkwa mambuno i-nongugl endungwa

¹²Yeglpre nono pirkan ounnga, tandaglme yomba suwarata orko ana waidi pi makan koglkoglo yomba prapra ake beingo, ana tandaglme i geglkwa mambuno i yungwa. Ipre yomba prapra geglkwa, sraglpre, ye prapra tandaglme ere kondingwa. ¹³Kaima, lo ka makandle paikrukwa enge tandaglme i paimoglkwa. Te lo kamo i makandle paikruma dagl ana tandaglme suwara suwarandi erikwa i God poglodi pirkrumbuka. ¹⁴Ana geglkwa mambuno i Adam mina mambuno bogl pai wu Moses engemo mina ungwa. Geglkwa mambuno i yomba prapra ake bei kondungwa.

Kaima, Adam yagle tandaglme erumere yegl yomba tau ta tandaglme erekrikwa, ba geglkwa mambuno i yomba prapra sigoglkwa. Te yomba ta okuwo unambuka ipre Adam sigiglemono mereyegl moglkwa.

¹⁵ Adam tandaglme orkwa ya God mitno goglkwa mambuno i ta kokunkuno paikrukwa. Tamanga. Yomba suwarata tandaglme ormara mambuno i mina yomba merkinde geglkwa. Ba God wakaimo mina i yombuglomo pond pai, geglkwa mambuno i engre atne ende ana yomba ere yungwa. Ana mitno goglkwa mambuno i Yesus Kraisi mina unongugl ongo yomba mere wu du-wakai omga, te mitno goglkwa mambuno i God wakaimo pre nono yoko norkwa. ¹⁶ God munduwo argan ere taragl yoko erenorkwa i ya te yomba suwara tandaglme orkwa i mongomo kokunkuno paikrukwa. Tamanga. Yomba suwara ta ye tandaglme orkwa ipre God ka-tange tomara ye wu kinde inambuka. Ba God mitno goglkwa tandaglmeno mere kindekondo tendre ana yomba du-wakai we dungwa. ¹⁷ Yomba suwara tandaglme ormara pre geglkwa mambuno yungwa ana tandaglme mina no engre atne ende no sigoglkwa. Yeglpri yomba God wakaimo i indre ana God ye yomba du-yene we dinambuka te Yesus Kraisi kongun ormara igle yomba kor-moglkwa ana geglkwa mambuno i engre tongwa.

¹⁸ Ka i pirdime dunga, yomba suwara tandaglme ormara i God yomba prapra wu kinde inaglkwa pangwa. Kuno yeglmere ama yomba suwara kongun du-yene orkwa ipre ana God nono yomba du-wakai we dungo ana nono prapra kor-mounga. ¹⁹ Yomba suwara ka sendumara i mina ere-erendungo yomba merkinde wu tandaglme yomba eingwa. Kuno yeglmere yomba suwara ka pinande ormara i mina yomba merkinde wu yomba du-yene enaglkwa.

²⁰ Te lo ka pandigl ainungo ana yomba lomo i sendingwa mambuno wu pond ongwa. Te tandaglme erikwa mambuno i ama wu pond enambuka. Ba God wakaimo i wu pond kaima pindre ana tandaglme mambuno engre tongwa. ²¹ Ana tandaglme erikwa mambuno i geglkwa i-nongugl endungwa ana ye kaungo yomba moglkwa. Kuno yeglmere, God wakaimo i akepledi norko nono wu yomba du-yene pindre ana Yaglkandeno Yesus Kraisi mina nono kor aimande moramga i yumga.

Tandaglme mina gounga ba Kraisi mina kor-mounga

6 ¹ Ipre nono sraglwe dinamune? Nono tandaglme erime aimande eremoun ana God wakaimo yake wu pond kaima enambe dinamuno? ² Yegl tamanga. Tandaglme mina nono goglkwa kondungwa; sraglpri nono tandaglme i aimande ere moramne? ³ Nono prapra Yesus Kraisi mina sidange baptais ounga; baptais mambuno i mina ana ye goglmara i nono aine gounga, i ene pirkrimo? ⁴ Nono baptais ounga enge ikra, Yesus bogl akiye goungo maugl singwa mereyegl ounga te Neno

God yombuglomo kande mina Krai i kor endungwa ipre kor-megl kwa mambuno i mina nono ama yegl keunde kor wanmoramga.

Nono okuwo Krai bogl kor aimande moramga

⁵Ana Krai goglmere yegl nono ye bogl akiye gounga, te ye andigl ukor omereyegl nono ama ye bogl andigl ukor enamga. ⁶Nono pirkan ounga, nomano goglo Yesu bogl akiye endi-prak mina singwa. Ipre tandaglme erikwa yombuglomo i nono nangino mina kongun orkwa i dundinambedi pre orkwa. Yeglpre nono erme tandaglme nigl-kongunmo yomba moglkramga. ⁷Sraglpre, yomba geglkwa ye tandaglme mambuno i mina aglke ta erekre yoko megl kwa.

⁸Nono Krai bogl akiye gounga panan ana nono kaima pirngi dumga okuwo ye bogl akiye kor-moramga. ⁹Nono yegl punga: Krai gogl pai andigl ukor ongwa, ye aglke ta goglkrambuka. Geglkwa mambuno i yombuglomo ta kuno eran Yesu engre atne endekrambuka. ¹⁰Ye goglkwa i tandaglme pre ere enge suwara kaima goglkwa. Te ye erme kor-moglkwa i God mina kor-moglkwa.

¹¹Kuno yegl keunde enene yegl piraglkwa, ene tandaglme i mina geglko ana tandaglme mambuno i ta ene sutno moglkrukwa, ba Krai mina ene kor-mogl God bogl sidakagl megl kwa. ¹²Yeglpre ene kanwinge erimbi tandaglme mambuno i eremogl geglkwa nangino pangwa i sutno moglkrano. Aglau eran nangino ye sragl kinde pre bumbuno gorambara igle mina ene gundo isuna tandaglme pi dinambiwo. ¹³Te ene onguno katno ya nangino tau tandaglme kinde erambedi pre tekriyo. Ba ene nangino mundu boglkango God ofa tenaglkwa. Sraglpre, yomba gogl andiglkwa mereyegl ene megl kwa, ipre nangino mundu boglkango mambunomo du-yene pamara eraglkwa God ipre tenaglkwa. ¹⁴Ipre tandaglme ene sutno moglkrano. Sraglpre, lo ka pamara i mina ene atnekra ta moglkrikwa, ba God wakaimo i mina ene atnekra megl kwa.

Mambuno du-yene pamara i nigl-kongunmo yomba moramniwo

¹⁵Ana nono srambre eramne? Nono lo ka i mina atnekra ta moglkunga, ba God wakaimo i mina atnekra mounga. Ipre tandaglme eramga kuno orumo? Tamanga! ¹⁶Ene yegl pirkrimo? Ene eremogl yomba ta kongunmo eramnedi pre nomano nangino mundu yombamo i tendre ana ye dinambere erimbi, ana ene yomba i nigl-kongunmo yomba megl kwa. Kuno yegl keunde ene tandaglme nigl-kongunmo ere meglmbi i eran ene goraglkwa. Te ene God kamo pamere pinande erimbi, i eran ene wu yomba du-yene enaglkwa. ¹⁷Kaima, okuna ene tandaglme nigl-kongunmo yomba meglkura, ba okuwo God ene i yu ye kamo mina atnekra endungo ana ene ye kamo i kaima pinande eremeglkwa. Yeglpre nono God diwakai yei tenamniwo. ¹⁸Ene tandaglme mina kane paimeglko

God kane poko endungo ana ene erme embriye mambuno du-yene nigl-kongunmo yomba meglkwa.

¹⁹Ene nomano gige dikruko oglka ere ka diga i pirpogl sikrikwa ipre, nono yomba mambunono pango ka di-di ounere ikra na diga. Sraglpre, okuna ene nangino ipi mambuno kinde kanekane pamara ende nigl-kongunmo ertre ana lo ka merkinde sendingwa. Kuno yeglmere ene nangino ama ipi mambuno du-wakai pamere ende nigl-kongunmo ertre ana ene wu God yombama du-yene enaglkwa. ²⁰Ene okuna tandaglme nigl-kongunmo yomba mogltre ana mambuno du-yene i nigl-kongunmo ta erekre yoko meglkwa. ²¹Enge igle mina ene embriyeno kinde ikra pre erme poglodi pir angai geglkwa, ba okuna mambuno kinde erikwa ikra mongomo wakai sragl taragl indu-ne? Tamanga. Mambuno kinde ikra mongomo yomba sigoglkwa. ²²Ba ene tandaglme mina kane paimeglko ana God kane poko ende i-ikine endungo ene erme ye nigl-kongunmo yomba meglkwa. Yeglpre ye mina ene mongomo wakai inaglkwa i akeple dinan yomba du-wakai mogltre ana kor aimande moraglkwa inaglkwa. ²³Ana tandaglme nigl-kongunmo yomba topono tongwa i geglkwa. Ba nono Yaglkandeno Yesus Krai mina kor aimande moramga ikra God arganmo mina yoko norkwa.

Erme nono nomane kor mambuno mina eramga

7 ¹Angrima wagle, ene lo ka pirpogl singwa yomba na ka i diteinga. Yomba kor-mogl paingwa enge igle ye lo ka pamara i atnekra meglkwa. Ene mambuno i pirkrimo? ²I yeglmere: ambu ta yagl enan ana wiye kor-mogl panan, ye pra lo ka mina wiye bogl koglosi i-suwara endungwa. Ba wiye goran ana ye wiye mina sidakagl morambuka lo ka pangwa ikra dundungo ye yoko moglkwa. ³Ba wiye kor-mogl panan ana embiye ende yagl kor enan, ye bogl imbrika mambuno ikra embiye erekinde orme dinaglkwa. Ba wiye goran ana ye bogl imbrika lo ka ita kane koglkruko ye yoko moglkwa. Ipre ye yagl kor ta enan ana ye bogl imbrika lo mambuno i ta erekinde erekrukwa.

⁴Angrima wagle, ene mina ana mambuno yeglmere pangwa ene Krai nangiye mina sidakagl geglko dundungwa ana lo ka ikra ene ta kane kogl moglkrukwa. Ene yagl kor ta eingwa, yaglmo i geglkwa dumo andigl ukor ongwa, yegl orkwa ipre nono God mambunomo du-wakai pamara i kongunmo eramga. ⁵Nono embriye kinde sutno moglko wanmounga enge, nangino mina tandaglme eramga pre lo ka bagl nusungo ana nono tandaglme ounga. Yegl ounga i geglkwa mambunomo i-nongugl endumga. ⁶Ba nono kuand gogltre ana taragl kinde prapra nono kane keglkwa ikra kinde kondumga. Yeglpre lo ka i erme nono ta kane koglkrukwa, te lomo i muno beglko pamere i nono kongunmo ertre ana sika sikunga. Ba Holi Spirit embriye kor i-nongugl ende normara igle nono kongunmo eremounga.

Tandaglme nono erekinde erenorkwa

⁷Ana nono sraglwe dinamun? Lo ka i tandaglme ormo? Kaima tamanga! Lo ka i paikruma dagl na tandaglmena i kaima ta pirpogl sikriko, lo ka yegl pangwa: “Yomba ta taraglmo ene bumbuno goglktratniwo.”⁹ Ana lo yegl ta paikruma, na taragl bumbuno goglkwa mambuno i ta pirpogl sikriko, ⁸ba tandaglme mambuno i lo ka mina konbauna doko indre ana bumbuno kanekane na nomana mina di nusungwa. Kaima lo ka i ta paikruma, ana tandaglme yombuglo i yomba geglkwa mereyegl orko, ⁹okuna imbo lo ka pirkrika enge na kor-moglkra. Ba okuwo God lomo na mina ungo pirka enge ana tandaglme plaudi kor-moglkro ana na goglkra. ¹⁰Ana okuna God lomo i mina yomba kor-moraglme dipanduglkwa, ba lo mina na kor-moraglkra ikrika, tamanga, lo i orko na goglkra. ¹¹Sraglpre, tandaglme mambuno i lo mina konbauna kan indre na bakagl kakimbi dinare, te mambuno yegl ormara i mina lo na sigoglkwa. ¹²Yeglpre nono pirkan ounga: lo ka suwara suwarandi i yene holi, te God lomo prapra i ama holi, ana lo kamo du-yene yendre te wakai kaima yongwa.

¹³Ana lo ka wakai i na sigoglmomo? Tamanga. Tandaglme mina suwara na sigoglkwa. Yegl orko ana tandaglme unongugl ongwa, i nono kanpogl sinamga, tandaglme i taragl kinde kaima. Tandaglme ye lo mina mendigl mogl kongunmo ere ana geglkwa mambuno i-nongugl endungwa. Ba God lomo i mina tandaglme mambunomo i-pene ende narkwa ana tandaglme i taragl kinde kaima.

Tandaglme mina nono nomano sikugl endumga

¹⁴Nono yegl punga: Lo ka i yene Spirit taraglmo. Ba na mambuno kinde mina mogl painga. Ana tandaglme mambuno i na kane sungo ye nigl-kongunmo eremoglkra. ¹⁵Na taragl ere wanmoglkra i mambunomo pirpogl sikrika. Sraglpre, na taragl eragledi pirka i erekrika, ba taragl kankinde yei erekragedi pirka ikra erika. ¹⁶Ana mambuno erekragedi pirka ikra erimbo, ana na mambunona mina, “Lo i wakai” we diga. ¹⁷I yegl pangwa; taragl i na nana ta erekrika, ba tandaglme na nomana mina suna pangwa i keunde orkwa. ¹⁸Na yegl pirka: Na nomana mina suna i mambuno wakai ta paikrukwa, i nomana goglo pre diga. Taragl wakai eragledi pirka munduna pangwa, ba i eraglkra mere paikrukwa. ¹⁹Yeglpre na mambuno wakai eragledi pirka ba i erekrika; te mambuno kinde erekragedi pirka ikra aimande ere wanmoglkra. ²⁰Ana mambuno kinde na erekragle diga i ta erimbo ana na mambuno kinde i ta erekrika, ba tandaglme kinde na mina suna yongwa i orkwa.

⁹ 7:7 Kisim Bek 20:17; Lo 5:21

²¹Yeglp̄re na kaniga, lo ka i kongun na mina orkwa: Na taragl wakai eragledi pirko, ana taragl kinde na konbaunana siget-dungwa. ²²Kaima, na nomana sunawom God lomo ipre gun pond yeinga. ²³Ba na kaninga onguna nangina mina lo kaneta kongun orkwa. Ana lomo i eremogl God lomo na nomana mina suna pangwa i bogl kunda eurika. Ana tandaglme lo na nangina mina pangwa ikra kongun ere na kane sungo ana ye nigl kongunmo yomba moglka. ²⁴Na wu kinde kaima enaglka yomba moglka! Yomba ira eremogl na nangina mina yomba geglka nangina pangwa i i-eglke endinambe? ²⁵Na God diwakai yeiteinga! Sraglp̄re, nono Yaglkandeno Yesus Krai ongo mina, God na i-eglke endungo yoko moglka.

Yeglp̄re na nomane mina pirka God lomo mina atnekra nigl-kongunmo yomba moglka. Ba mambuno goglo mina na tandaglme lomo i mina nigl-kongunmo eremoglka.

Krais, nono tandaglmeno koko ende Holi Spirit norkwa

8 ¹Yeglp̄re yomba eremogl Yesus Krai mina sidakagl meglkwa i lo mina yombama i ta ka-tange tekrambuka. ²Sraglp̄re Yesus Krai kongun ormara i mina kor-meglka Spirit i lomo pangwa i eremogl tandaglme ya geglka lono mina i na i-eglke endungo yoko moglka. ³I yegl: Lo ka yombuglomo ta panan kade nono embriyeno goglo i ta koko endekrambuka. Sraglp̄re, nono mambunono goglo i eremogl lo ka yombuglomo i sigugl sungwa. Ipre God yene kongun ere ana yene Wam diendungo makan yomba singigle dindre te nono tandaglme yomba mereyegl mogltre ana yomba tandaglmeno sidundinambuka pre ungua. Yegl orko, Yesus yene nangiyē mina God eremogl tandaglme ka-tange tendre ana tandaglme yombuglomo i sidundungwa. ⁴God yegl orkwa pre nono yomba mina lo ka mambunomo du-yene i pai kuno erambuka. Sraglp̄re, nono mambuno goglo mina ta wanmoglkunga, ba Holi Spirit mambunomo pamere i ere wanmounga.

⁵Yomba mambuno goglo ombuno ditomere yegl ere wanmeglka, ye nomano goglo eraglmedi prumere i keunde erikwa. Te yomba ye Holi Spirit kamambunomo pamere ere wanmeglka, ye nomano mina Holi Spirit taragl eraglmedi prumere i ye munduno orko ere wanmeglka. ⁶Yomba ta tandaglme mambuno goglo nomane mina pir moran ana akeningandi ere wanambuka ye nomanemo gorambuka. Te yomba ta Holi Spirit mambunomo pamere ere wanambuka i ye kor-mogl ana nomane bipokndi yenambuka. ⁷Te yomba ta mambuno goglo pamara i ere wanmoran ana ye God yaglkumbamo moglka. Sraglp̄re, God lomo pamere atnekra moglkrukwa pre ye God lomo sika sinambuka kuno erekrukwa. ⁸Ana yomba mambuno goglo mina duglo bogl waningwa, ye God munduwo wakai pirambuka mambuno i ta erekraglka.

⁹Ana ene mambuno goglo embriye i mina ta wanmoglkrikwa, tamanga. God Spiritmo ene mina suna moran ene Holi Spirit embriyemo pamere i ere wanmoraglkwa. Te yomba ta Krai Spiritmo ye mina suna moglkrana, ana ye Krai yombama ta moglkrukwa. ¹⁰Ana tandaglme mambuno i mina ene nangino mundu sigogl kondungwa. Ba Krai ene mina suna moran kade ene wu yomba du-yene embi spiritno kor-morambuka. ¹¹God Spiritmo eremogl Yesus goglo ikor endungwa. Ana Spiritmo i ene mina suna moran, ye Krai goglmara ikor endungwa, te Spiritmo i mina ene geglkwa nangino i ama ikor endinambuka.

Holi Spirit ere-endungo nono God nangiglma mounga

¹²Yeglpere angrima wagle, nono konguno ta pangwa i mambuno suwarata mina wanmoramga, i embriye goglo dumere ere moglkranga. ¹³Ene mambuno goglo kongunmo ere sidakagl wanmeglmbi, ene goraglkwa. Ba Holi Spirit yombuglomo mina wanmeglmbi, ana geglkwa mambuno ene nangino mina pangwa i sigogl atne ende ene kor-moraglkwa. ¹⁴Ipre yomba ta God Spiritmo mina duglo bogl kongunmo ere wanmeglkwa ana ye God nangiglma meglkwa. ¹⁵God Spiritmo ene tongo ingwa i ene kundugl gogl nigl-kongun yoko eraglkwa i ta ikrikwa spiritmo tamanga. Ba ene God nangiglma kaima moraglkwa pre Ye Spiritmo tongwa. Ana Holi Spirit i yombuglomo mina nono aglendi, “Aba!r Nina!” dumga. ¹⁶God Spiritmo ye yene nono spiritno akepledi ana nono God nangiglma meglmedi dinongugl endungwa. ¹⁷Ana nono God nangiglma kaima moun, okuwo God Neno taragl wakai yombama inaglme dipanduglkwa ikra nono inamga, i ama Krai bogl akiye inamga. Ipre Krai yumbun yumere yegl nono yumbun yumun ana ye kangiye kande yumere yegl nono ama kangino kande indre ye bogl akiye moramga.

Okuwo nono heven suna wakai moramga

¹⁸Na yegl pirka! Okuwo ambuglange nono mina ombuno dinambuka i wakai kaima pai kawate ana erme makandle yumbun yumga i engre tenambuka. ¹⁹God taragl ere yongwa i prapra sugl kanmogl, God nangiglma wagle enge aunake ombunodi unongugl enaglmedi pre kuie ere meglkwa. ²⁰Kaima, taragl prapra God ere yongwa ikra erme wakai paikre wu kinde eingwa. I yene pirmere tamanga, ba God yene prumere kanno sendungo paimogl ana enge wakai aunake tenagle dungwa ipre sugl meglkwa. ²¹God yene enge bagl panduglmara ana taragl prapra

^r **8:15** Yesus yene kamo Aram ka pangwa, kamo i mina “Nina” dinaglkwa i “Aba”. Ana Yesus yene kamange ere nem tongwa i ye krapogl God wedi yegl dungwa, “Aba”. Te Mak 14:36 ombugl kanamga.

ere yongwa kane pai bugl sungum dinaglmara meglkwa i kane poko endinan ana God nangiglma bogl wu suwara pi ambuglange wakai indre moraglkwa.

²²Nono pirkan ounge, God taragl ere yongwa i prapra ye ambu gak kura pre nangino giugogl gikir wokir dimere yegl taragl prapra dimeglkwa. Taragl i prapra ye kai kinde eremogl wingo enge erme ama eremeglkwa. ²³Ana taragl ere yongwa i keme gingir gongir dikrikwa. Ba nono mokna guma yei nomga yeglmere God ye Holi Spiritmo komnaiye kana yoko norkwa, i nono ama nomano mina akiye gingir gongir di wanmounga. Ana God dipene ende nono ye nangrima meglme dindre te nangino ere i-kane ta endinambuka engemo ipre sugl mounga. ²⁴Nono yegl pirtre sugl mounara i God nono ere-yungwa. Erme nono pirngi dindre ana ye taragl erekuno kaima erambuka ipre kuie ere mounga. Ana taragl ta kanamnedi sugl mogl ana kan-kondungo, ana taraglmo i aglketa kanapre sugl moglkunga. Ipre yomba ta sragl kan-kondungwa, ye sraglpre aglke kanagledi sugl mogl panambe? ²⁵Ba nono taragl kankunga i kanamnedi pre sugl moun, ana nono pirngi dindre kiendi sugl kan moramga.

²⁶Mambuno igle mina nono yomburo komugl sungwa pre Holi Spirit nono akepledi norkwa. Te nono sragl taragl pre kamange eramga mo sraglmere kamange eramga i nomane mina ta pirpogl sikunga. Nono drano mina kamange ere menda endinamga ita kuno erekrukwa. Ana mambuno i mina Holi Spirit yene nono akeple dindre kamange orkwa. ²⁷Yomba deno munduno suna God kan-kondungwa. Te Holi Spirit nomanemo ama ye pirkan orkwa. Sraglpre, God nomane prumere Holi Spirit ertre ana nono God yombama du-wakai mounga i akeple dungwa.

²⁸God pre munduno pangwa yomba, ye God i-ikine endinagledi okuna kana prukwa panan ana pinde yungwa. Nono pirkan ounge, God ye mina taragl prapra ere akeple di wu wakai inaglkwa. ²⁹Sraglpre, God okuna kana yombamo i pirkan orkwa mere ana yene Wam mereyegl moraglkwa pre pinde yungwa. Yombamo i ye prapra Krai angiglma merkinde meglmbi te Krai yene angro komuno morambuka. ³⁰Ana God okuna kana yomba kan panduglkwa mere aglendi yungwa, aglendi yungwa yombamo i ombugl du-wakai we dungwa. Te yombamo du-wakai meglme dungwa i, ama yene kor-moglkwa ya kangiye kande yombama i tongwa.

Taragl suwarata kuno eran God nomane wakai pangwa i ta siget-dikrambuka

³¹Yeglpre God taragl yegl orkwa i nono sraglwe dinamune? Te God nono akeple dungwa ipre ira nono kundano ikine morambe? ³²God yene Wam ake-gingir dikrukwa, ba nono prapra akeple dinambuka pre kindekondo norkwa. Ye yene Wam nono norkwa panan ana ye mina

taragl tau prapra ama nono norokrambo? ³³God pinde i-pere endungwa yomba ana ira ka-tange tenambe? Tamanga. God yene eremogl ene yomba du-wakai meglme dungwa. ³⁴Yesus Kraiis gogltre ana andigl ukor pi God ongo wokra moglkwa. Ana yomba ira nono wu kinde enaglme dinambe? Ipre God nono akeple dinambedi ye kamange erete moglkwa. ³⁵Ana Kraiis nono kanwakai yongwa i mina yomba ira i yeglke endinambe? Nono yumbun yunga i mo, giu gounga i mo, yomba erekinde erenorkwa i mo, kindan gounga i mo, kungugl gagl paikruko mounga i mo, taragl kinde wu nono erekinde eragledi orkwa i mo, nono mounara kunda panan. Taragl yeglmere Kraiis nono mitno goglkwa mambuno i mina i-eglke endinagmo? ³⁶Ka yegl muno beglko pamere erenorkwa:

“No ene yombanma mounga
pre no engenge sigeglkwā.
Te ye eremogl no sigoraglkwa
sipsip mereyegl no kanigwa.”^s

³⁷Yumbun kanekane nono mounara plau dungwa ere yenambuka, ba Kraiis nono mitno goglkwa mambuno i mina nono kunda yombuglo ounga. ³⁸Ipre na yegl pir gige diga: Geglkwā mo kor-meglkwa, te angelo mo spirit kinde, te taragl erme paingwa mo taragl okuwo plau dinaglkwa, te taragl yombuglo kanekane pangwa God nono mitno goglkwa i taragl yeglmere ta sigegl dikraglkwa, ³⁹te taragl mitna mo atne paingwa, mo taragl guagua God ereyongo pai eingwa, taragl i nono God wakai kangwa i mina ta i yeglke endekraglkwa. Sraglpre, nono Yaglkandeno Yesus Kraiis mina God wakai kangwa i nono mina pangwa.

Pol ye Israel yomba pre munduwo kande kaima pangwa

9 ¹Na Kraiis yombamo moglka pre ka kaima diga, na kakimbi dikrika. Holi Spirit ombugl na nomana ake undungo na ka diga i ka kaima orkwa. ²Na, ye Israel yomba pre mitno pond gogl munduna giu aimande pir wanmoglka. ³Konbauna yegl ta yenan, na kamange ere Kraiis tembo, ana ye epiglmo mina na i-eglke endinan kade na angrima wagle ya bormai suwara ye pre ere na wau boglmo ana ye wu wakai enaglkwa. ⁴Ye Israel yomba mogl te God yene yombama nangiglma meglkwā. Ye God ambuglangemo sungwa i ombugl kanigwa. Ana God ye kontrakmo yombama bogl tonguma si suwara ende ana lomo tongwa indre te ye ombugl dembiye karaugl ere tenaglkwa mambuno i ombuno dindre te taragl tau pre ka giglendi ama dipandigl tongwa. ⁵Okuna imbo kowano awano meglkwā i Israel yomba kowano meglkwā, ye epitno mina igle Yesus Kraiis wu yomba ongwa. Ye God kaima mogl taragl prapra

^s 8:36 Buk Song 44:22

Yaglkandeno moglkwa. Ana nono engenge ye dembiye si te mitna ende wanmoramniwo![†] Kaima.

God yene yombama pinde ingwa

⁶God ka Juda yomba ditongwa na ka i uyoko ome ta dikrika. Tamanga! Ana Israel yungu ombuno meglmara suna igle tau Israel yomba kaima ta moglkrikwa. ⁷Nono yegl dikramga, “Abraham ye bormaimo meglkwa. Yeglpri ye kindaginde Abraham nangiglma meglkwa.” Tamanga! Okuna God ka giglendi yegl ditongwa, “Aisak yungu ombunomo mina suwara ene yombanma moraglkwa.”^u ⁸Ka i mambuno yegl. Yomba nangino mina gak kugl yeingwa, God nangiglma ta moglkrikwa. Tamanga! Ba God ka giglendi dipanduglmara yomba God wedi pirngi dingwa nangroma Abraham nangiglma meglkwa. ⁹Ka yegl dipanduglkwa: “Na enge ta bagl teimara i plau dinan ana na ende ikine wimbo, Sara wam ta kugl yenambuka.”^v

¹⁰Te i keme ta manga, Rebeka ama wam suwo pikagl kugl yongwa. Ye neno suwara Aisak, ye nono yagl awano moglkwa. ¹¹Ana Rebeka wam pikagl kugl yeikrukwa enge mambuno kinde ya wakai ye ta pirkiurka. Ba God mambuno ta eragledi prukwa i kinde kondokrukwa, yomba kongun wakai erikwa ipre pinde ikrukwa, ba God yene prumere ere yomba pinde yungwa. ¹²Ana God ka di Rebeka tongwa, “Ene wan komnaiye kuratnga i eremogl wan okuwo kutnga i nigl-kongun ere tenambuka.”^w ¹³Ipre kamambuno pepa mina yegl pangwa, “Na Jekop wakai kaninga ba Iso kinde kaninga.”^x

¹⁴Ipre nono sragl we dinamune? God mambuno orkwa i yewe-mawe yomo? Kaima tamanga! ¹⁵Ipre, God ka yegl di Moses tongwa,

“Na yomba ta miriye
goragledi pirka yomba i
keunde miriye goglka. Te na
yomba ta erewakai ere
tenagledi pirka yomba i keunde wakai ereteinga.”^y

¹⁶Yeglpri, yomba munduno pamere ya te kongun wakai erimara ipre ta pinde ikrukwa. Tamanga. Ba God, yene yomba mitno goglkwa i mina pinde yungwa. ¹⁷Kamambuno pepa mina God ka ta di king Pero tongwa i okuna muno yegl beglko pangwa, “Na, ene king moratnedi erika pre na yombutna ene mina ombuno dimbo wu pene enan ana yomba prapra na kangina makan koglkoglo boglo kugl enaglkwa.”^z ¹⁸Ipre nono pirkan ounga: God eremogl yomba ta miriye gogl tenagledi prukwa yomba i

[†] 9:5 Yomba tau ka i yegl pirkwa, “Taragl prapra God bitno moglko ana nono engenge kangiye kande dembiye sitenamga.” ^u 9:7 Stat 21:12 ^v 9:9 Stat 18:10,14

^w 9:12 Stat 25:23 ^x 9:13 Malakai 1:2,3 ^y 9:15 Kisim Bek 33:19 ^z 9:17 Kisim Bek 9:16

keunde miriye goglkwa. Te yomba ta nomaneno sigetdi tenagledi prukwa yomba i keunde nomaneno siget-ditongwa.

God mitno goglkwa dem kumbrukwa kamo

¹⁹Yeglpree ene mina yomba suwarata ka yegl dinarambuka, “Sraglpree God engenge ka di no nangino dangume? Yomba ire, God prumere i ye orkwa yomba ira ake kegl dinambe?” ²⁰Yagl ya, ene sragl yomba motnga pre God mambunomo ipre kaurur ditenatne? Ana gamba sin gala eremogl ka yegl di beke yongwa yomba tenambuka, “Ene sraglpree na yegl beke yene?”^a ²¹Gamba sin gala bekungwa yomba ye gamba tau indre gala kane suwo bekenambuka, wakai tau bekungwa i kongunmo wakai pamara eraglkwa te tau kongun yoko kanekane pamara i eraglkwa ye yegl orkwa i kuno erekrumo?

²²Mambuno i ene pirpogl sikrimo? God dem kumbrukwa i-nongugl endinan ana yomba prapra ye yombuglomo i kanaglmedi pre yegl orkwa. Ana gamba gala kinde i topo kinde inaglkwa pre ake kuno eremeglkwa. Ba ye kanwinge ere enge aunake i siderwagl eragledi sugl kanane kanmoglkwa. ²³Ana yomba prapra God ambuglangemo ya yombuglomo pond i gamba gala wakai i mina God miriyemo unongugl enan kanaglmedi prukwa. Te okuna imbo ye taragl i inaglkwa pre akekun ereyei kondungwa. ²⁴Ana gamba gala i nono mouna, God arganmo i mina nono aglendi yungwa mouna. Ana Juda yomba epitno i mina keunde tamanga! I Yomba Bina ombugl akiye. ²⁵Propet Hosea kamambuno pepa mina ka yegl muno boglkwa pangwa:

“Yagl ambu erme na epitna
moglkrikwa i okuwo na epitna
me glme dinaglkwa. Te yagl
ambu epigl erme me glkwa i na
wakai kankrika ba okuwo na wakai kaima kanaglkwa.”^b

²⁶Ana,

“Na angai dumo ene na
yombanma moglkraglme
ditemara igle ana na eremogl
God kor aimande moglkwa
yombama me glme dinaglkwa!”^c

²⁷Aisaia ye Israel yomba pre ka kande di yegl dungwa:

“Israel yomba merkinde
mundi nigl okupo mereyegl
moraglkwa, ba yomba kurita God ere-inambuka.

²⁸Te makan yomba koglkoglo

^a 9:20 Aisaia 29:16; 45:9 ^b 9:25 Hosea 2:23 ^c 9:26 Hosea 1:10

meglkwa i God ka-tange
tendre ana oglandi kaima
yomba mambunono yumbu
sindre topo te ikine endinambuka.”^d

²⁹Okuna propet Aisaia ka pandum ta dumere kra plau dungwa:
“Yaglkande yombuglomo
pond pangwa ye kanwinge
orma nono yombano kurita
moglkrima ana nono Sodom
ya Gomara yeglmere wu kinde omgo.”^e

Israel yomba pirngi dikre te mambuno du-wakai erekrikwa

³⁰Ana nono sraglwe dinamune? Yomba Bina ye mambuno du-yene eramunedi pre kongun yombuglo ere ta erekrikwa, ba pirngi dumara mambuno ipre God eremogl ye yomba du-yene meglme dungwa. ³¹Israel yomba ye Moses lomo yombuglo ere duglo bogltre wu du-yene enamunedi erikwa. Lo kamo i yomba ere i du-wakai endinambuka pre pangwa, ba Israel yomba lo pamere ere di mendiglkrikwa. ³²Sraglpre, ye pirngi dingwa mambuno i duglo boglkrikwa. Tamanga. Ye yene kongun ounara i wu du-wakai omunedi pirkwa, ba kombuglo katno si-si erikwa i mina katno sindre yangungwa. ³³Kamambuno muno yegl beglko pangwa:

“Piryo, na yomba kombuglo
katno si-si erikwa ita endinga
Saion kamun muglo pangwa.
Ana kombuglomo i yomba si
deruwagl erambuka, ba
yomba ta kombuglo i pirngi
dinan ana ye okuwo angai goglkrambuka.”^f

Israel yomba God dumere mambuno du-wakai erekrikwa

10 ¹Angrima wagle, God ye Israel yomba ere-inambedi pre na munduna pond pango ana engenge kamange erete wanmoglka. ²Ye God mambunomo pamere eramnedi yombuglo erikwa i na kandre ana dinongugl endiga, ba God mambunomo kaima i ye pirpogl sikre yegl erikwa. ³God yomba du-yene we dungwa mambuno i ye pirpogl sikre ana ye yene pirmere kongun yombuglo bogl ere wu du-yene enamunedi erikwa. Ye yegl ertre ba God nono yomba du-wakai we dungwa i mina atnekra moglkrikwa. ⁴Nono pirkan ounga lo ka ikra Krai erekuno erekondungwa. Ipre yomba prapra Krai wedi pirngi dingwa wagle ye God ongumuglo mina yomba du-yene moraglkwa.

^d 9:28 Aisaia 10:22,23 ^e 9:29 Aisaia 1:9 ^f 9:33 Aisaia 8:14; 28:16

Yomba prapra God i-ikine endinagledi prukwa

⁵Ana lo ka ipre Moses ka yegl muno boglko punga: “Yomba ta lo ka pamere duglo boran ana God ye yomba du-yene moglme dinambuka ye lo i mina kor-morambuka.”^g ⁶Ba yomba pirngi dindre wu du-yene eingwa i kamambuno pepa mina muno yegl pangwa: “Ene noman mina ka yegl dikratniwo, ‘Yomba ira endimbo heven suna enambe?’”^h Ene yegl dimara i Krai i-atne una pre dingwa. ⁷Te ene ama yegl dikraglkwa, “‘Yomba ira geglkwa dumono i mina atne enambe?’”ⁱ I geglkwa dumono igle mina Krai auro i-egli una pre dingwa. ⁸Ana kamambuno pepa mina sraglwe dum? Yegl dungwa: “God kamo i ene motnara mangigl yongwa, te ene dran mina pandre, ana noman suna yongwa.”^j Kamo i ene pirngi dingwa ka, no dinongugl ende wamga. ⁹Ipre Yesus ye Yaglkande moglmedi drano pagl dinongugl ende, te ye goglko God ikor endungwa i nomano mina pirngi dimbi ana God ene ere-inambuka. ¹⁰Kaima, nono nomano mina pirngi dumgo ana God nono yomba du-wakai we dungwa. Te nono drano mina pirngi dumga i dinongugl endumgo ana God nono ere-yungwa. ¹¹Ana kamambuno pepa mina kamo ipre ka yegl dungwa, “Yomba ta Yesus wedi pirngi dungwa ye angai goglkrambuka.”^k ¹²Nono pirkan ounga: Juda ya Grik yomba ye kane perepere ta moglkiurka. Yaglkande suwara i yomba prapra Yaglkandeno moglkwa. Ipre yomba prapra ye kangiyede dagl no akeple dinambedi krapogl teingo ana ye dimere God ere wakai eretongwa. ¹³Te, “Yomba no akeple dinambedi kangiyede dagl agle dimbi ana Yaglkande ye prapra ere-inambuka.”^l

¹⁴Ba ye Yesus wedi pirngi dikre meglmbi ana ye srambre ere kangiyede dagl no akepledo dinaglme? Mo Yaglkande kamo i ta pirkrimbi ana ye srambre ere pirngi dinaglme? Mo Yaglkande kamo i ta dipene ende tekrimbi ye srambre ere piraglme? ¹⁵Ana Yaglkande kamo dipene endinaglkwa yomba i ta God diendekran ana srambre ere kamambuno dinaglme? Kamambuno pepa mina yegl muno beglko pangwa: “Kamambuno wakai ake i-wingwa yomba ye wakai kaima erikwa.”^m

¹⁶Ana Israel yomba prapra kamambuno wakai i ta pir isuna endekrikwa. Tamanga. I propet Aisaia yegl dumere, “Yaglkande, no kamambunono dumga i yomba ira pirngi dume?”ⁿ ¹⁷Yeglprenono pirkan ounga; God kamo boglo kiglko pirtre pirngi dumga, te ka boglo wakai punga i Krai mina ungwa. ¹⁸Ba na ka kra yegl poglka, kamambuno wakai i ye kaima pirkrimo? Tamanga. Ye pirkondingwa. I kamambuno pepa mina yegl pangwa:

“Ye nunguno embriye waidi

^g 10:5 Wok Pris 18:5 ^h 10:6 Lo 30:12 ⁱ 10:7 Lo 30:13 ^j 10:8 Lo 30:14

^k 10:11 Aisaia 28:16 ^l 10:13 Joel 2:32 ^m 10:15 Aisaia 52:7 ⁿ 10:16 Aisaia 53:1

makan koglkoglo pi kondungwa, te ye kanno waidi endpi
makan uglomugl koglkoglo plau dikondungwa.”^o

¹⁹Na aglke kordagl kraporagla: Israel yomba ye ka i pirkrim kana?

Okuna Moses ka yegl dungwa,

“Na, yomba yungu ombuno
bangeta isuna ende pandigl
ene deno buglo endimbo ana
deno kumbran te yomba
nomane wakai paikrukwa
yungu ombuno meglkwa i
digaglmo ene mawa eraglkwa!”^p

²⁰Te propet Aisaia ye pir-oglmnasi ka yegl dungwa,

“Yomba, na pre dokokrikwa
ba ye na kan ingwa te na pre
kra tongwa poglkrikwa ba
nana ye mina wu pendigl pi ombunodi teinga.”^q

²¹Ana Israel yomba pre yegl dungwa,

“Ka sendingwa ya ka urur
dingwa yomba ye ikine endina
pre engene na onguna duglosi mogl teinga.”^r

Israel yomba epigl tau God mitno goglkwa

11 ¹Ipre na ka kra yegl poglka: God ye yene yombama simenda endumo mo? Kaima tamanga! Na ama Israel yomba mogl, te Abraham gawamo ta moglka, te Bensamin yungumo ombuno mina ta moglka. ²God ye yene yombama komnaiye pirpogl sungwa pre simenda endekrukwa, kamambuno pepa mina okuna Elaija kamo boglo kiglko pangwa i ene pirkrimo? Ye kamange ere God tendre ana Israel yomba ka-tange tongwa, ³“Yaglkande, ye ene propetnen wagle sigogltre te altanen siderwagl erikwa. Ana na suwara kaima yoko moglko ye ama na sigoramnedi erikwa.”^s ⁴Ba God ka sraglwe di ikine ende Elaija tome? Ye yegl ditongwa, “Yomba 7,000 ye god kimbi Bal goglkuno bondugl tekrikwa na nana akegidi moglka.”^t ⁵Enge erme ama kuno yegl keunde, yomba epigl ikine meglkwa. I God yene wakaimo mina yomba i pinde yungwa. ⁶God i yene wakaimo mina yomba pinde yungwa, ba yomba kongun kanekane erikwa ipre ta pinde ikrukwa. Yomba kongun erikwa ipre pinde yuma ana God wakaimo iwe mongomo kaima ta paikruko.

⁷Ipre nono sraglwe dinamune? Israel yomba ye God mambunomo inapre doko wanmeglkwa i kan ikrikwa. Ba God pinde yungwa yomba i

^o 10:18 Buk Song 19:4 ^p 10:19 Lo 32:21 ^q 10:20 Aisaia 65:1 ^r 10:21 Aisaia 65:2

^s 11:3 1 King 19:10,14 ^t 11:4 1 King 19:18

keunde kan ingwa. Yomba tau ye nomano gige dungwa, ⁸i kamambuno mina ka yegl muno beglko pangwa:

“God ere-endungo ye
poglodi pirkwa nomano i
paikrukwa, te ongumutno
akekuglko kankrikwa, te
kinano akegi dungo ka
pirkrikwa. Ye yegl ere
mogl-wingo, erme ama eremeglkwa.”^u

⁹Te Devit ama ka yegl dungwa:

“Ye kaiya mokna ninaglkwa i
kitn mereyegl nunguno mina
akenambuka. Te ye yange
maugl mina dua-kambu
guange atne simere yegl topo kinde inaglkwa.

¹⁰Te ye ongumutno akemim

eran kanpogl sikrimbi te
mokono aimande ake mawa
sinan aimande paimorambuka.”^v

God ye Yomba Bina ere yungwa

¹¹Yeglpri na aglke krapoglkwa: Israel yomba yange singwa mambuno i mina ye wu kinde pi kondimo? Kaima tamanga. Ye God mokono teingwa, ipre God Yomba Bina ere-yungwa. Ye yegl orkwa i Israel yomba kandre, ana Yomba Bina ere yungwa ipre ye bumbuno gogl ana munduwo kinde piraglmedi pre orkwa. ¹²Israel yomba God mokono teingwa ipre ana God eremogl makandle yomba prapra akeple pond ditongwa. Te God mambunomo wakai ye kinde kondingwa pre ana God mambuno wakai kaima ere Yomba Bina tongwa. Yeglpri Israel yomba prapra ende ikine God mina wimbi, nono pirkan ounge God mambuno wakai kaima ere yomba epigl prapra tenambuka.

¹³Erme ene Yomba Bina na ka ditena glka. Na ene meglmara pukamugl kongun eraglkwa pre God diendungwa. Na ene mina kongun erika ipre gun kaima yeinga. ¹⁴Na kongun yegl erimbo nana yombanma Israel wagle poglodi pirtre ene God bogl meglkwa ipre bumbuno gogl ana munduno kinde piraglkwa ana ye mina yomba tau nana ere-inaglkwa. ¹⁵Kaima, God eremogl Israel yomba moko tendre, makandle yomba prapra ere igo ana ye God bogl nomano suwara yeingwa. Yeglpri God eremogl Israel yomba aglke i-ikine endinan, nono kanamga yomba gogl maugl mina paingwa mereyegl ye aglke ukor eingwa. ¹⁶Ana bret komnaiye gagl God

^u 11:8 Lo 29:4; Aisaia 29:10 ^v 11:10 Buk Song 69:22,23

ofa tengwa i ye taraglmo eran, ana wit ikine yoko yongwa i ombugl ye taraglmo orkwa. Te endi duglo i prapra God taraglmo panan ana endimo yongagle prapra ye taraglmo orkwa.

¹⁷Ana God, endi olip kaima yongagle tau akepaka diende pandigl ana ene endi olip are yongagle mereyegl meglko ye ene indre ana olip kaima mina si yaglko wakai meglkwa. Ana endi olip kaima yongagle tau duglo kaima mina nuglo imere yegl ene ama kuno yegl indre giglendi meglkwa. ¹⁸Yeglpred endi olip kaima yongagle ipre ene pir suglbai bogl ene dembino sikriyo. Ene yegl eraglim dagl, pirdime diyo: Ene olip kaima duglomo ta siriye sitekrikwa, ba ye duglomo i ene siriye sitongwa. ¹⁹Ba ene yegl dinaglkwa: “Ye yongagle pakadi endungwa i na dumona ereyei narko ana na wu giu diga.” ²⁰I ka kaima; ye pirngi dikrikwa pre God akepaka diendungwa, te ene pirngi dingwa pre dumono mina andigl giglendi meglkwa. I pre enene nangino dembiye sikre kundugl pir wanmoraglmwiwo. ²¹Juda yomba endi yongagle kaima mereyegl meglkwa, ba God kuko yeikrukwa. Kuno yeglmere ene ama kuko yeikrambuka.

²²Ipre God argan ere ene tendre ka giglendi dungwa i kanpogl siyo, God mambunomo i kinde kondingwa yomba ye ka giglendi ditongwa. Ba ene argan eretongwa i mina aimande moraglkwa. Te ene i mina aimande ta moglkrimbi ene ama akepakadi endinambuka. ²³Ana yongagle tau God akepakadi endungwa ikra ye pirngi dimbi ana ye okuna paimara dumono i mina aglkekor pandigl ikine endinambuka kuno orkwa. ²⁴Ene okuna endi olip are pereta yongagle meglkwa, ba God ene ake pakadi i-pere ende ana endi olip kaima yongagle pakadi endumara dumomugl i ene aine panduglkwa. Te endimo i ene endinen kaima tamanga. Ipre God eremogl endimo olip kaima yongagle ake pakadi endungo yomara i aglke pandigl ikine endimo mina endinambuka kuno kaima orkwa.

God ye yomba kindaginde mitno goglkwa

²⁵Angrima wagle, ka ta teke pangwa, i ene pir aglau eredinaglmwiwo na ditenaglka. Ene aglau eran no pirpogl sumga yomba mounedi pirdinaglmwiwo: Israel yomba tau nomano gige dungwa i bange sungunagle keunde paimoran, ana enge igle Yomba Bina sramuna ende suna unaglmedi God prumere i suna wu kondimbi ana Israel yomba nomano gige dungwa ikra pradundinambuka. ²⁶Mambuno i mina God ye Israel yomba prapra ere-inambuka, i kamambuno pepa mina muno yegl beglko pangwa:

“Nono ere-inambuka yagle
Saion kamun ende menda
unambuka, ana Jekop epiglma
wagle geke beglkwa i ye koko ende kondinambuka.

²⁷Enge igle na kontrak yegl

ye bogl eraglka, te ye
 tandaglmeno prapra koko ende kondinaglka.”^w

²⁸Kamambuno wakai dingo Israel yomba sendingwa mambuno ikra ene akeple dundo ana ye God yaglkumbamo meglkwa. Ba God komnaiye kana Juda yomba pinde yungwa, i ye kowano awano mina God munduwo pango digi dungwa ipre yegl orkwa. ²⁹Kaima. God ye yomba pinde indre ana taragl wakai yoko tongwa, ipre okuwo ye nomane suwo yei ere ta endekrambuka. ³⁰Ene okuna God kamo sendingwa, ba erme Israel yomba ka sendingwa mambuno i mina ene Yomba Bina God miriyemo ingwa. ³¹Kuno yegl keunde, Israel wagle ye erme ama ka sende wanmeaglka, ba God miriyemo ene imere yegl ye ama inaglka. ³²Yomba kindaginde God kamo sendingwa pre sikane sungo ka sendingwa mambuno i kanemo paingwa. Ye yegl orkwa i yomba prapra miriyemo tena pre orkwa.

Nono God dembiye sitenamuniwo

³³Aya! God nomanemo wakai ya pirpogl sungwa i pond kaima pangwa.

Te mundi nigl mur-gar yomere
 yegl pangwa. Ye nomanemo
 mina prukwa i yomba ta
 mambunomo doko pirkan
 erambuka kuno erekrukwa!
 Te ye mambunomo i nono
 prapra duglo boramga kuno erekrukwa!

³⁴Kamambuno pepa mina ka
 yegl beglko pangwa: “Yaglkande nomane mina ka
 prukwa i yomba ira pirpogl
 sume? Mo yomba ira God
 taragl yegl ero dinambuka kuno orme?”^x

³⁵Te, “Yomba ira okuna
 taragl God tongwa pre ana
 God erme topo te ikine endinambe?”^y

³⁶Sraglpre, taragl prapra i
 ye ere yongwa, te taragl
 prapra ye mem mambuno
 moglkwa, te taragl prapra ye
 nemyagl moglkwa. Ye kangiye
 kande engenge dembiye sitenamga! I kaima.

Ene kor-meglmere mundu God ofa tenaglka

12 ¹Ipre angrima wagle, God nono mitno gogl norkwa mambuno ipre na ka giglendi ene diteinga, ene kor-meglmere God

^w 11:27 Aisaia 59:20,21; 27:9 ^x 11:34 Aisaia 40:13 ^y 11:35 Jop 41:11

kombuglange mere ofa tendre holi meglmbi ana God wakai pirambuka. Yegl erimbi ana Spirit mina ene God dembiye karaugl kaima eretenaglkwa. ²Ene makandle mambuno kinde pamara igle sidange ere wanmoglkriyo, ba ene ende wu eglke embi God ene nomano suna ere-ikor endinan ana mambuno kor i mina wanmoraglkwa. Yegl ere ana God nomanemo wakai eragledi prukwa i ene pirkan eraglkwa i mambuno wakai ya, God wakai pirambuka ya, te mambunomo pamere kuno kaima erambuka.

God kongun wakai normere kongunmo eramga

³Ana God wakaimo mina na kongun wakai narkwa ipre ene prapra diteinga: Ene enene pre yomba kande mogltre mogl-mitna endumunedi pirkraglkwa. Ba enene mambunono pirdime dindre ana pirngino God tomere i ere wanmoraglkwa. ⁴Nono yomba suwara mounga, ba nangino kangiye perepere pango ana kongun kanekane erikwa. ⁵Kuno yeglmere, nono yomba perepere mounga ba Yesus Kraisi mina nono wu yomba suwara omga. Nono suwara suwarandi angigle angigle mounga. ⁶Ana God wakaimo mina nono kongun wakai kanekane normere kongun eramga. Ana yomba God kamo dinaglkwa pre tenan, ye pirngi dindre ka propet dinaglkwa. ⁷Te ta yomba akeple dinambuka pre kongun tenan, ana ye yomba akeple dinambuka. Te ka beke tenambuka kongun tenan ye pra yomba ka beke tenambuka. ⁸Te yomba ta ka di yomba sigigle dinambuka kongun tenan, i pra ye ka digi di yomba sigigledi tenambuka. Te yomba ta taragl ake-nongwa yumbusi kiuglgiunde meglkwa tenambuka kongun tenan, ye munduwo argan bogl tau ama te tembe endinambuka. Te yomba ta kongun sugl morambuka pre kongun tenan ana ye kongun wakai ere sugl morambuka. Te ta yomba mitno gogl akeple dinambuka kongun tenan, ye wakai kaima pirtre yomba akeple dinan, yomba mitno goglkwa i wu pene enambuka.

Nono yomba ta pre munduno panambuka

⁹Ana ene yomba ta pre munduno panan, i ene nomano suna mundu akiye kanwakai yenaglkwa kakimbi erekraglkwa. Te mambuno kinde pangwa i kindekondo ana mambuno wakai pangwa i akegidi molo. ¹⁰Te ene God yombamo meglkwa ipre pirimbi munduno pond panan enene mina ikine-ikine kanwakai yei moraglkwa. Te ene suwara suwarandi yomba ta pre pirimbi mitna erambuka mambuno i enene mina panambiwo. ¹¹Ene kongun yombuglo ertre ana yomburo dokokraglmiwo. Te ene Holi Spirit nomane mina ditomere i Yaglkande kongunmo i pirimbi eraglkwa. ¹²Te Yaglkande wakai erenorambedi sugl kanmeglkwa i ene gunyei moraglkwa, te meglmara yumbun unan ene kiendi mogl ana kamange akeningandi eraglkwa. ¹³Te God yombama tau taragl ake-

nekrikwa meglkwa i ene taragl ake-neingwa tau yumbusi tenaglkwa. Te yomba yongugl unaglkwa ene ka wakai ditendre yunguno mina iyungugl endiyo.

¹⁴Te yomba ta ene eresi ka tenan, ana God yombamo i erewakai eretenambedi pre kamange eretenaglkwa. Kaima, God erewakai eretenambedi kamange eraglkwa, ba erekinde eretenambedi pre kamange erekraglkwa. ¹⁵Te yomba gunyei moraglmara igle ene akiye gun yenaglkwa te kai ere moraglmara igle ene ama akiye kai eriyo.

¹⁶Yomba mambunono erimere yegl ene ertre nomano suwara yei moraglkwa. Ene nangino dembiyesi mogl-mitna endekraglkwa, ba yomba yoko mogl-atne ende meglmere yegl ene moraglkwa. Enene pre na taragl prapra pirkuno erika moledi pirkraglkwa.

¹⁷Te yomba ta mambuno kinde ere ene tembi, ene mambuno kinde ama erete ikine endekraglkwa. Yomba prapra ongumutno mina mambuno wakai pangwa i keunde eramnedi eriyo. ¹⁸Ene engenge yomba bogl mogl kunda nonga erekre nomano bipokndi yei wakai moraglkwa mambuno i ene kan indre moraglkwa. ¹⁹Angrima ambarma wagle, yomba ta aglau ere ene tenaglkwa, i ene erete ikine endekriyo, ba ene kan winge erimbi God yene erekinde eretenambuka. Te kamambuno pepa muno yegl beglko pangwa: “Yaglkande yegl dungwa, aglau erikwa i nana ere-ikine ende, te topo te ikine endinaglka.”^z

²⁰Ba ene yegl eraglkwa:

“Ene yaglkumbano kindan
goran, kaiya mokna i-teiyo,
te ye nigl goran, ene nigl kogl
teiyo. Ene mambuno yegl
erimbi ana yene mambunono
kinde erikwa ipre angai goraglkwa.”^a

²¹Ene kanwinge erimbi mambuno kinde ene engre atne endekrano. Tamanga. Ene mambuno wakai keunde ertre mambuno kinde engre atne endinaglkwa.

Nono gavman meglmara atnekra moramga

13 ¹Yomba prapra gavman yomba kande meglmara atnekra moramga. Sraglpre, ye kangino kande pango kongun erikwa i yene pirmere ta erekrikwa, ba God kongun i eraglmedi tomere erikwa. Ye kangino kande pangwa i God yene tongwa. ²Yeglpre yomba ta gavman yombutno pango kanno sendimbi, i God yene pinde indre kongun tongwa ikra kamo sendingwa. Ana yomba mambuno yegl eraglkwa i ye yene topo kinde inaglkwa. ³Yomba mambuno wakai erikwa ye gavman yomba

^z 12:19 Lo 32:35 ^a 12:20 Sindaun 25:21,22

kande ipre kundugl goglkraglkwa, ba yomba mambuno kinde erikwa i keunde kundugl goraglkwa. Yeglpre ene gavman yombamo kande kundutno goglkragledi pitno? Ana ene mambuno wakai eremin ye ene dembin sinaglkwa. ⁴Sraglpre, ye God nigl-kongunmo yomba mogl ene wakai eretenambuka. Ba ene aglau etn, ye kunduglmo goratnga; sraglpre, ye dikumba prak yoko ta ake moglkrukwa. Ye aglau eraglkwa yomba kane sinambuka ipre moglkwa. Gavman wagle God nigl-kongunmo yomba meglkwa, ana God yumbun tenambere mere ye akepledi yomba mambuno kinde erikwa wagle yumbun teingwa. ⁵Yeglpre, nono gavman yomba kande meglmara atnekra moramga. Nono kane sinaglkwa ipre kundutno gogltre, kamo sika sikramga, ba nono nomano undandi yenan ka i ama wakai pamedidi pirtre ana duglo boramga.

⁶Mambuno ipre ene ama takis teingwa: Sraglpre, gavman yombamo kande wagle ye God kongunmo yomba meglkwa. Ye engenge God kongun tongwa i yombuglo ere nono sugl meglkwa. ⁷Yeglpre ene taragl ta gavman tenaglkwa panan, i teiyo: Ene takis kanekane tenaglkwa panan, i takis ingwa yomba teiyo; te taragl kanekane ake-neingwa ipre topomo tenaglkwa panan, i topo inambuka yomba teiyo; te ye dinaglmere ere yomba ta mina mogl-atne endinaglkwa panan, i ye mina atnekra molo; te yomba ta kangiye dembiye sitenaglkwa panan, i dembiye sitenaglkwa.

Yomba prapra kanwakai yeinamga

⁸Ene yomba ta taraglmo inga yoko panan, te ikine endo. Ba yomba wakai kanaglkwa mambuno aimande kamun pai morambuka. Sraglpre, yomba ta ye yomba tau kanwakai yei ana nomanemo tongwa i ye lo kaima pamere orkwa. ⁹Nono pirkan ounga lo ka yegl dungwa, “Yagl ambu kunogl gundokre,” “Yomba ta sigoglkre,” “Kunogl gogl nekere,” “Yomba pere taratno bumbuno goglkraglkwa.”^b Ana lo ya te lo tau prapra paingwa i lo ka suwara i mina suna paingwa: “Enene pre kanwakai yenere yegl keunde yomba ene motnara magl meglkwa ama kanwakai yeiyo.”^c ¹⁰Yomba eremogl yomba ta kanwakai yeingwa mambuno i yomba erekinde erekrukwa. Yeglpre yomba ta eremogl yomba ta kanwakai yongwa i lo pamere erekuno orkwa.

Nono konbaunano yomere-pamere wanamga

¹¹Ene mambuno yegl eraglkwa, sraglpre, enge erme mounga i pirkan eriyo: Enge erme yongwa i, ene uglpaikre andigl kor-molo. Sraglpre, komnaiye kana Kraisi pirngi dumga ikra eglke dagl pangwa ba erme God nono ere-inambuka ende magl kaima ungua. ¹²Enduwer engemo i dundinambuka magl orko te ande ambuglange wu plau dinambuka

^b 13:9 Kisim Bek 20:13-15,17; Lo 5:17-19,21 ^c 13:9 Wok Pris 19:18

engemo ama magl kaima orkwa. Ipre mim mambunomo kinde i kindekondo ana ambuglange mambunomo i kunda kungugl gagl gige dungwa mereyegl ende molo. ¹³Yomba ande pango ermine konbauna du-wakai wan mereyegl nono wanamga. Nono mambuno guagua ere wain gige dungwa ne du erekramga; te mambuno kinde deglmbi yongwa erekre te yaglambu kunogl gundokre; te yomba ta bogl nonga dikre te yomba taragl ake-nongwa bumbuno goglkraglkwa. ¹⁴Ba ene eremogl Yaglkande Yesus Kraisi indre kunda kungugl gagl gige dungwa mereyegl ende pandigl, ana nomano goglo tandaglme eraglmedi ake nusinan ene erekriyo.

Nono angro ta mambunono yumbu sikramga

14 ¹Yomba ta pirngimo gige dikrambuka, ene ye bogl tengramo dikraglkwa ba kanwakai yeimbi ye ende ikine kamambuno pirkwa yomba meglmara unambuka. ²Yomba ta pirngimo gige dungwa pre ye kaiya mokna kanekane nongwa. Ba ta ye pirngimo gige dikrukwa, ye mokna keunde nongwa.^d ³Ana yomba kaiya mokna kanekane nongwa ye eremogl yomba ta mokna keunde nongwa pre disuglba boglkrambuka. Te yomba mokna keunde nongwa ye ama eremogl yomba kaiya mokna kanekane nongwa ipre tandaglme orme dikrambuka. Tamanga. God ombugl yombamo ye diyungwa. ⁴Ene sragl yomba motnga pre yomba ta kongunmo yomba yumbu sinatne? Ye kongun giglendi erambuka mo yange sinambuka, i yene yagl kandemo kongunmo pangwa. Te ye giglendi andigl morambuka i yene Yaglkande prumere eran andigl morambuka.

⁵Yomba ta ye ande enge suwarata i wakai kaima yei kawa te ande enge tau engre tomedi prukwa. Ba yomba ta ye ande enge suwara suwarandi i kokunkuno keunde yeimedi prukwa. Ipre yomba suwara suwarandi nomano mina ande enge suwarandi yongwa i wakai ere yumbusi piraglkwa. ⁶Ana yomba suwarata ande enge suwarata i enge kande we dinan, ye Yaglkande pir tendre yegl orkwa. Te yomba ta kaiya mokna kanekane nongwa. Ye Yaglkande dembiye sitendre nongwa, sraglpre, ye kaiya mokna ipre God diwakai yei tongwa. Te yomba ta kaiya mokna tau nendre tau mawagl orkwa. Ye ama Yaglkande pir tendre, ana God diwakai yeitongwa. ⁷Nono kor-mounga i yomba ye yene taratno yomedi pirkraglkwa. Te ta gorambuka i ye yene taratna wedi pirkrambuka. Tamanga. ⁸Ba nono kor-moun, i Yaglkande mina nono kor-mounga. Ana nono goun, i Yaglkande mina gounga. Ipre nono goramga mo kor-moramga i nono Yaglkande yombamo mounga.

⁹Mambuno ipre Kraisi gogl ana andigl ukor ongwa. Yegl ere geglkwa ya kor-meglkwa i akiye Yaglkandeno moglkwa. ¹⁰Ipre erme ene sragl

^d 14:2 1 Korin 8:1-13 ombugl kanamga.

orko angitn mambunomo yumbu sine? Ene sragl orko ene angitn dikiinde yene? Nono prapra God ka-tange norambuka enge ye guma mina andramga. ¹¹Ana kamambuno pepa mina muno yegl beglko pangwa:

“Yaglkande yegl dungwa,
 ‘Na kor aimande moglka; ipre
 yomba prapra goglkuno
 bondugl naraglkwa; te drano
 prapra dinongugl ende na God kaima moglme dinaglkwa.’”^e

¹²Yeglpre nono prapra suwara suwarandi mambunono onunere onunere dipoglsi God tenamga.

Nono angro ta tandaglme erambedi taragl erekramga

¹³Yeglpre nono angro ta mambunono ormere yumbu sikramga. Te no ama pir dime dindre mambuno ta onun, angro ta yange sindre tandaglme ere dinaglmedi eramga. ¹⁴Na Yesus mina moglko ana ye orko na nomana audungo pirkan erika kaiya mokna prapra God ongumuglo mina deglmbi ta yeikrukwa. Ba yomba ta kaiya mokna i deglmbi yomedi pirngi dinan, i kaima ye mina taragl i deglmbi yongwa. ¹⁵Ana yeglpre angitn ta God ongumuglo mina kaiya mokna ta deglmbi yomedi prukwa kaiya mokna i ene nen ana ene nenmara i angitn nomanemo ere kinde etnga. Ene pro, ene mambuno etnara i mina angitn noman tekitnga. Krai angitn i-ikine endina pre goglkwa, ene kaiya mokna mina angitn i erekinde erekro. ¹⁶Ene taragl ta wakai yomedi piraglkwa ikra sugl wakai moraglkwa, aglau eran yomba tau ene mambunon kandre ana taragl wakai ikra kinde yomiwe dinaglkwa. ¹⁷Ana God kingdomo yongwa i kaiya mokna ya nigl nomunara i mem mambuno ta paikrukwa, ba God kingdomo mambuno i yegl; mambuno du-yene ya, nomano pokndungwa ya, te gun argan ounga, mambuno i Holi Spirit mina ungua. ¹⁸Ipre yomba ta mambuno yegl ere Krai kongunmo eran, ana God pra wakai kanan te yomba ama i kuno orme dinaglkwa.

¹⁹Yeglpre nono nomano bipokndi yei wakai moramga mambuno ipre kongunmo mendigl pandigl ertre, ana yomba tau pirngino sigigle dinamga. ²⁰Ana kaiya mokna pre ere God kongunmo erekinde erekriyo. Yeglpre kaiya mokna i prapra wakai yongwa, ba ene ninatnara i mina angitn ta yange sinan, i ana ene mambuno kinde etnga. ²¹Ba ene buglamiye mo wain mo kaiya mokna tau nemara i mina angro tau yangesi dimbi, ana taraglmo i aglke nekraglkwa.

²²Taragl mambuno yeglpre ene pirngi dingwa i akegi dimbi ana enene mina ya God mina yenambuka.^f Te yomba ta ye taragl ta wakai yomedi prukwa ikra nomanemo erekinde erekran, ana God eran ye gun

^e 14:11 Aisaia 49:18; 45:23 ^f 14:22 Grik ka mina ka i ta dipendigl endekrukwa.

yenambuka. ²³Ba ye taragl nongwa ipre nomano suwo yenan, ye aglau orkwa. Sraglpre, ye pirngi dikre nongwa. Te taragl prapra ta orumun ana pirngino bogl kuno erekran, i tandaglme ounga.

Yomba ta wakai pirambuka ipre kongunmo eramga

15 ¹Nono pirngino gige dungwa yomba eremogl yomba pirngino gige dikrukwa yomba yumbuno akepledi tenamga. No nono akeple dina pre ta erekramga. ²Nono suwara suwarandi angro ta wakai morambuka ipre akepledi tomun ana ye pirngino yake wu pond enambuka. ³Te Krai ye yene akeple dinambuka ipre ta erekrukwa, ba kamambuno pepa mina ka yegl muno beglko pamere orkwa: “Yomba ka kinde di ene tengwa, ka kinde dingwa i ama ende na mina ungw.”^g ⁴Taragl kanekane okuna kamambuno pepa mina okuna muno beglko pangwa i nono beke noraglkwa pre beglko pangwa. Kamo i nono nomano sigigledi noran nono giglendi mogl ana Yaglkande nono i-ikine endinambuka ipre pirtre kuie ere moramga.

⁵Ana God mina nono yomburo indre ana pirngi dindre giglendi mounga. Ipre God ene akeple dinan ene Yesus Krai mambunomo sika sindre nomano suwara yei moraglkwa. ⁶Yegl ere ene prapra wu suwara pi drano suwara mina God dembiye karaugl eretenaglkwa ana ye nono Yaglkandeno Yesus Krai Nem.

Yesus eremogl Juda yomba ya Yomba Bina akeple dungwa

⁷Ene Krai mina moraglmedi pre Krai wakai pir di yu mereyegl ene ama angro ambaro tau pre wakai pir di isuna endinaglkwa. Ene mambuno yegl eraglmara i God dembiye si teingwa. ⁸Na ene diteinga, Krai ye Juda yomba nigl-konguno yomba moglkwa. Ye yegl ere God kamo kaima i ombuno dinagledi pre orkwa. Mambuno yegl ormara i God okuna kowano awano ka giglendi dipandigl tongo pangwa ikra kaima paiyungwa. ⁹Te Yomba Bina ama God mitno goglkwa mambuno i mina God kangiye kande tenaglkwa, i kamambuno pepa mina ka yegl pangwa:

“Ipre Yomba Bina meglmara
na ene dembinsi mitna
endinaglka, te na giglange
dindre ene kangin dembiye sinaglka.”^h

¹⁰Ka ta ama yegl pangwa,

“Ene Yomba Bina God pinde
yungwa yomba bogl wu suwara pi gun yenaglkwa!”ⁱ

¹¹Te ka bangeta ama yegl pangwa,

“Ene Yomba Bina prapra

^g 15:3 Buk Song 69:9 ^h 15:9 2 Samuel 22:50; Buk Song 18:49 ⁱ 15:10 Lo 32:43

Yaglkande kangiyē dembiyesi
 mitna imbo endiyo! Te ene
 yomba dumo bange bange
 mogl-eingwa giglange di
 Yaglkande kangiyē dembiyesi mitna imbo endigo!”^j

¹²Te propet Aisaia ama ka ta yegl dungwa,

“Jesi gawamo ta okuwo
 plau dinambuka, ye plau
 dindre ana yomba kande mogl
 dumo makan koglkoglo sutno
 morambuka, ana Yomba Bina
 enge i aunake plau dinan no
 akeple dinambedi kuie ere moraglkwa.”^k

¹³God taragl wakai inaglme dungwa ipre nono inamunedi sugl moramga. Nono ye wedi pirngi dumun ana ye nomano pokndungwa ya gun pond yeinamga i sikausi norambuka. Ana Holi Spirit yombuglo bogl noran, God taragl wakai inaglme dungwa ikra ene mina kau kaima sinambuka.

Pol kamambuno kongun orkwa ipre gun yongwa

¹⁴Angrima wagle, na nana pirka nomana gige dungwa. Ene mambuno wakai akeningandi ertre te konguno eraglkwa pirpogl kaima sindre ana enene suwara suwarandi God kamo bekete imboriya endingwa. ¹⁵Na pepa muno boglmara i kui nokokre ana ka tau gige dungwa bogl teinga, i ene nomano torwa sidinambedi pre na erika. Sraglpre, God wakaimo na mina pango: ¹⁶Na Yesus Krai kongunmo Yomba Bina meglmara erika. Na pris kongun ere God kamambuno wakai diteimbo ana Yomba Bina ofa mereyegl auro iyu God teimbo ana ye wakai pirambuka. Yegl erimbo Holi Spirit ye ere i holi endinan God yombama moraglkwa.

¹⁷Na Yesus Krai bogl sidange God kongunmo erika ipre pra gun yei na kangina ake mitna endiga. ¹⁸Na ka kanekane ta dikraglka, ba Yomba Bina ere endimbo God kamo pinande eraglkwa ipre Yesus kongun dinarkwa i keunde ertre te dindre eraglka. ¹⁹Ye yombuglo narko na diu ya kimagl eriko ana Holi Spirit na sigigledi narkwa. Ana Jerusalem mambuno bogl Yesus kamo wakai i prapra di ende pi ana dumo kande Ilirikum einga. ²⁰Te angai dumo tau Yesus Krai kangiyē pirkrimara igle na kamambuno wakai dipene ende tenaglka i nomana pond kaima pangwa, te yomba ta yungu keina pre kauglange si panduglmara i na yungu tembe keina kiurika. ²¹Ba kamambuno pepa mina ka yegl muno beglko pangwa:

^j 15:11 Buk Song 117:1 ^k 15:12 Aisaia 11:10

“Ye kamo bogl okuna
 pirkrikwa, yombamo i okuwo
 ye kanaglkwa, te ye kamo
 okuna pirkrikwa, ye okuwo pirdime dinaglkwa.”¹

²²Na kamambuno kongun mere pangwa ipre na ene meglmara wu kankrika.

Pol pi Rom yomba kandre ana ende Spen kamun enagledi prukwa

²³Ba erme dumo yawagle mundu konguna ta paikrukwa, ipre buglayungu merkinde ene kanagledi pirka munduna pangwa. ²⁴Na ende Spen kamun enagledi unaglka enge wu ene kandre ana endinagledi pirka. Na ene kandre gun yeimbo, enge sungunagle ta nono akiye moun ana na akeple dimbi ende Spen kamun enaglka. ²⁵Ba erme God yombama du-wakai Jerusalem meglkwa i akeple ditena pre endiga. ²⁶Ipre Masedonia ya Akaia kamun God yombama du-wakai, ye moni imakaisi God yombama tau gonduglme Jerusalem meglkwa i tenaglka pre narikwa. ²⁷Ye yene nomano pirmere moni tengwa. Juda yomba ye kamambuno wakai ya Spirit taragl akepledi Yomba Bina teingwa; te Yomba Bina i nangino taragl akepledi te ikine Juda yomba teingwa. Ipre ye pirkwa kongun mambuno kaima pangwa i, ye kiuglgiunde yomba akeple ditena glkwa konguno pangwa. ²⁸Ana na kongun narkwa i erekondo, te moni makai singwa i prapra ipi Jerusalem yomba tendre ana okuwo na ende Spen enagledi undre, na wu ene kandre ana endenaglka. ²⁹Na pirkan erika, ene meglmara unaglka enge, Krai ere wakai eretenambuka na mina kausi panan undre ana ene erewakai eretenaglka.

³⁰Angrima wagle, ene yegl eraglmedi pre diga: Nono Yaglkandeno Yesus Krai ye mina ya te yomba kanwakai yomga mambuno i Holi Spirit i-pene ende norkwa i mina, ene na bogl ainimbi ana nono nomano suwara yei God na akeple dinambuka pre kamange eretenamga. ³¹Ene kamange erimbi kade Judia yomba kamambuno kiurikwa yomba na erekinde ere narekrimbi wakai moraglkwa. Ene ama kamange erimbi ana na taragl ipi God yombama du-wakai Jerusalem meglkwa tenaglka i ye wakai piraglkwa. ³²Ipre God ta prawedi piran na argan bogl ende ene meglmara wimbo nono prapra kurita mogl ir sinamga. ³³God nomanemo bipokndi yongwa i ene mina prapra panambiwo. I kaima.

Pol yomba diwakai yeitongwa

16 ¹Na nono ambaro Fibi erewakai eretenaglkwa pre na diga. Sraglpre, ye dumo kande Senkria God yombama konguno ere akeple dungwa. ²Na pirka ene Yaglkande wedi pirtre ana Fibi isuna ene meglmara

¹ 15:21 Aisaia 52:15

endinaglkwa. God yombama du-wakai ene mambuno wakai yeglmere ertre ana ye taragl ta inagledi dokinambuka ikra ene akepledi teiyo. Sraglpre, ye yomba merkinde akepledi tendre te na ama akepledi narkwa.

³Te Prisila ya Akwila, no Yesus Krai kongunmo akiye ounga pre na diwakai yeiteinga i ene diteiyo. ⁴Ye na akeple dindre ana ye gorambrika i pimbrika taragl yoko orkwa. Na keunde diwakai yeitekrika, ba Yomba Bina God kamo pirkwa prapra ama ye suwo diwakai yeiteingwa.

⁵Te God yombama wu ye kei-pambrara makaisi si erikwa i ama diwakai yeiteingwa. Te angra Epainetus, ye Esia kamun komnaiye kana Yesus wedi pirngi dungwa pre na ye diwakai yeiteinga.

⁶Te Maria ene pre kongun yombuglo orkura pre na diwakai yeinga i diteiyo.

⁷Te Andronikus ya Junias, ye suwo na bogl akiye kane pamgra. Ye suwo no Juda yomba suwara mounga, te aposel wagle ye suwo pirkan erikwa, te ye komnaiye kana kamambuno piurko na okuwo pirka. Na ombugl ye suwo diwakai yeiteinga.

⁸Te Amplietus, ye Yaglkande embriyemo ormara i mina na yagl angra kaima moglkwa pre na ye diwakai yeiteinga i diteiyo.

⁹Te Urbanus, nono Krai kongunmo akiye oungra. Te Stakis na yaglkunana kaima moglkwa. Ye suwo-akiye na diwakai yeiteinga i diteiyo.

¹⁰Te Apeles, ye Krai duglo boglkwa mambuno i mina ye kangiye wakai pangwa. Na diwakai yeinga. Te Aristobulus yungumo mina yomba prapra meglkwa i ama diwakai yeiteinga.

¹¹Te Herodion, no Juda yomba suwara mougkwa ye ama diwakai yeinga i ditendre, te Narsisus, ye yombama bogl Yaglkande epiglma meglkwa, na diwakai yeiteinga i diteiyo.

¹²Ana Trifina ya Trifosa, ambu suwo i Yaglkande kongunmo giglendi eurikra, na ye diwakai yeiteinga i diteiyo. Te Persis, ye na ambara wakai, Yaglkande kongunmo akeningandi orkwa, ipre na diwakai yei teinga i diteiyo.

¹³Te Rufus ye Yaglkande kamo dumere duglo boglko ana mam na mana kaima mereyegl meglkwa. Ipre na diwakai yeiteinga i diteiyo.

¹⁴Te Asinkritus ya Flegon ya Hermes ya Patrobas, ya Hermas, te angro tau ye bogl meglkwa, prapra diwakai yeiteinga i diteiyo.

¹⁵Te Filologus ya Julia, te Nereus ye ambauglo bogl, te God yombama du-wakai prapra Olimpasi bogl meglkwa, na diwakai yeiteinga i diteiyo.

¹⁶Nono God yombanma mounga i mambunono holi pamere ere ene diwakai yei kungro bare eraglkwa. Te Krai yombama prapra meglkwa i diwakai yei ene tengwa.

Kamambuno pirkwa yomba tau wu perepere eingwa

¹⁷Angrima wagle, na ka giglendi ene diteinga, Kristen meglmara yomba wu di perepere endinamnedi ertre ana pirngino sigugl sinamnedi

erikwa, te ka beke tomga pirkwa ikra disuglbai boraglkwa, ba ene kanpogl sindre yomba yegl mina ene wu eglke piyo. ¹⁸Yomba yeglmere ye nono Yaglkandeno Yesus kongunmo ta erekrikwa. Ye yene pirmere mambuno kanekane ere wanmeglkwa. Ye ka dongun orkwa dindre, ene kinano sindre, kakimbi dindre ana yomba mambuno wakai pirpogl sikrikwa i bakagl teingwa. ¹⁹Ene kamambuno wakai pirtre yomere-pamere erikwa i yomba prapra pir kendingwa. Ana mambuno yegl erikwa ipre na gun pond yeiteinga. Na pirka mambuno wakai pamere i ene pirdime dindre, te mambuno kinde pamara i ene pirkan erekraglkwa.

²⁰Ana enge sungunagle ta God dem munduwo bipokndi yongwa yagle ye kanwinge eran ene Satan enge deruwagl eraglkwa.

Nono Yaglkandeno Yesus Krai wakaimo i ene mina panambiwo.

Yomba tau ama Rom yomba diwakai yeiteingwa

²¹Ana Timoti, no kongun suwara ouglka yagle, ene diwakai yeitongwa. Ana Lusius ya Jeson ya te Sosipater, ye no yungu ombuno suwara, ye ama ene diwakai yeiteingwa.

²²Na Tertius, Pol dra mina ka i indre pepa muno bogl ana Yaglkande kangiye mina ene diwakai yeiteingwa.

²³Te Gaius, ye yungumo mina na iyungugl ende wakai ere nare te God yombama yungugl igle makai singo ana ye wakai eretongwa yagle, ye ene diwakai yeitongwa. Te Erastus siti igle gavman wagle monino sugl moglkwa yagle ya nono angro Kwartus, ye suwo-akiye ene diwakai yeitembrika.

²⁴Yaglkandeno Yesus Krai arganmo ene prapra mina yenambuka. I kaima.^m

Ka di uglo yei God dembiyesi mitna imbo endingwa

²⁵Nono pra God dembiye karaugl eretenamga i yegl eramga: Ye akepledi noran nono pirngi dumga i mina andigl giglendi moramga, i kamambuno wakai ene diteimere yegl, kamo i Yesus Krai kamo boglo. Ana kamo i okuna enge olto uglmange ere pangwa, ²⁶ba erme God i-nongugl endungo kanigwa. God kor aimande moglkwa propet wagle ka muno beglkwa ikra ere i-nongugl endungo yomba prapra kan kendingwa. Ipre yomba dumo koglkoglo meglkwa ye kamo pirngi dindre ana dumere pinande eraglkwa. ²⁷God suwara, ye yene nomane wakai pangwa. Ana Yesus Krai ongo mina God taragl kanekane orkwa, ana nono ye kangiye kande aimande aimande dimitna endinamga. I kaima.

^m 16:24 Erme pirpogl singwa yomba tau pirkwa, epigl 24 Pol muno boglkrukwa. Ana okuwo yomba ta boglme dingwa.